
Sytuacja osób w wieku 50+ w Polsce i w Europie w trakcie drugiej fali pandemii COVID-19

WYNIKI ANKIETOWEGO BADANIA „SHARE: 50+ W EUROPIE”

MODERATOR: AGNIESZKA CHŁOŃ-DOMIŃCZAK

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Badanie SHARE podczas pandemii

MONIKA OCZKOWSKA

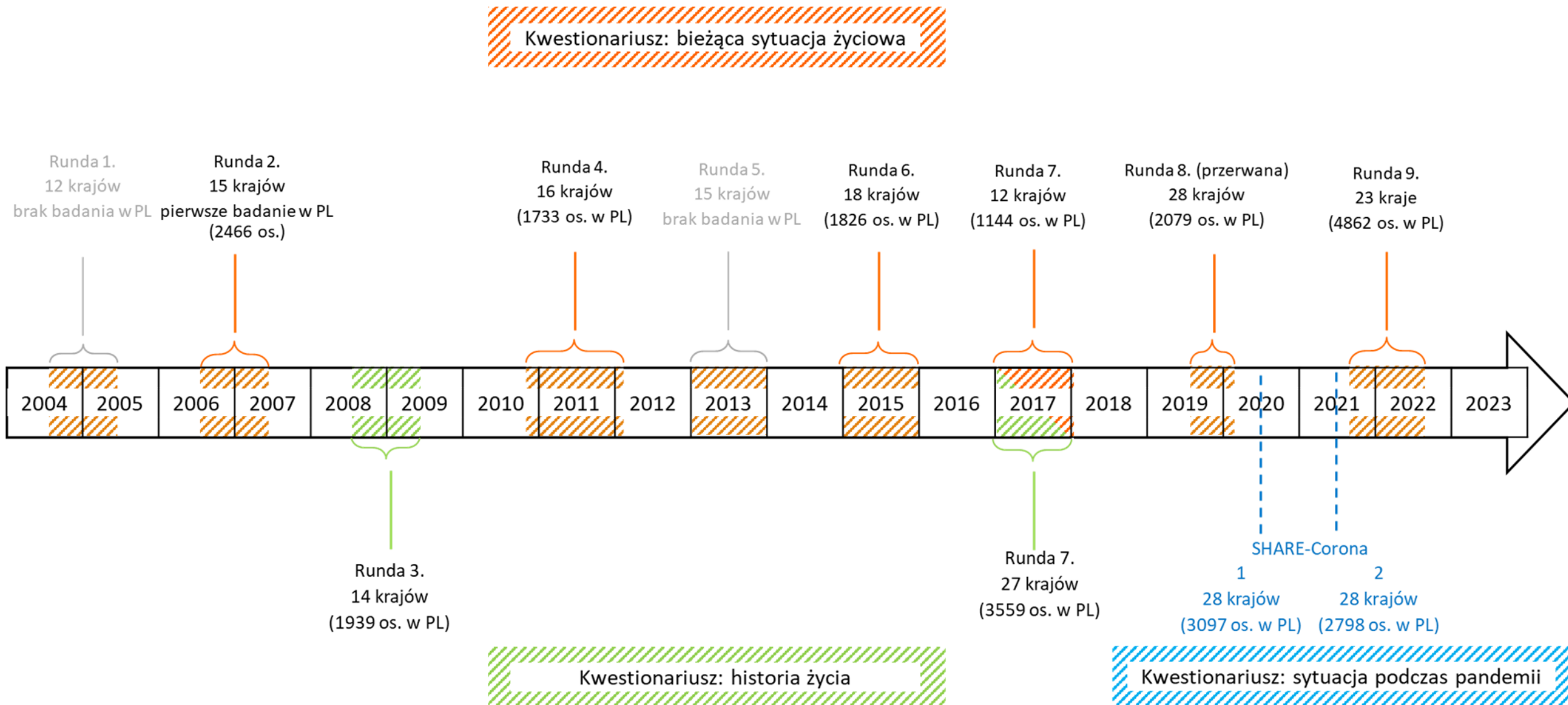

**Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej**

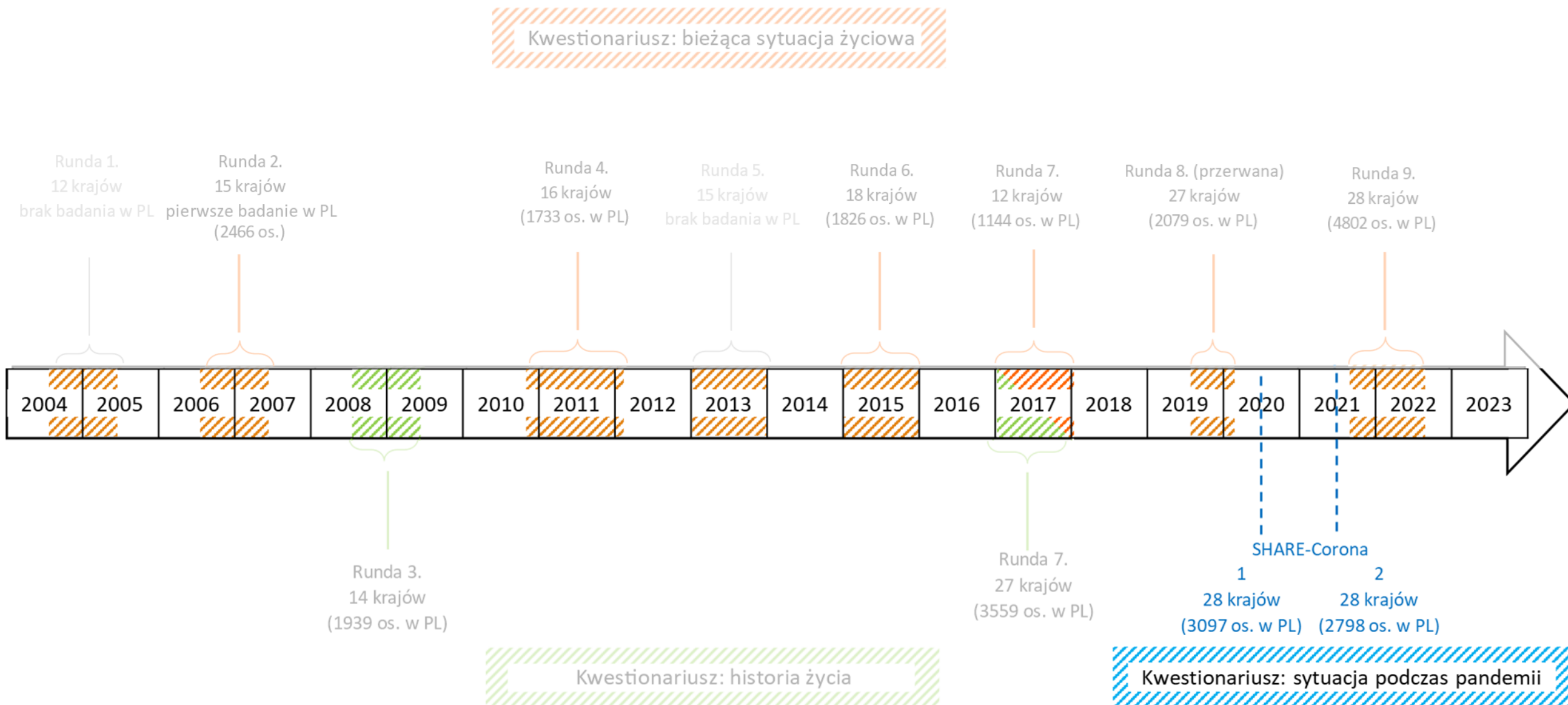
SGH

SHARE-Corona: dodatkowe ankiety w odpowiedzi na wyzwania związane z pandemią

3

SHARE-Corona: dodatkowe ankiety w odpowiedzi na wyzwania związane z pandemią

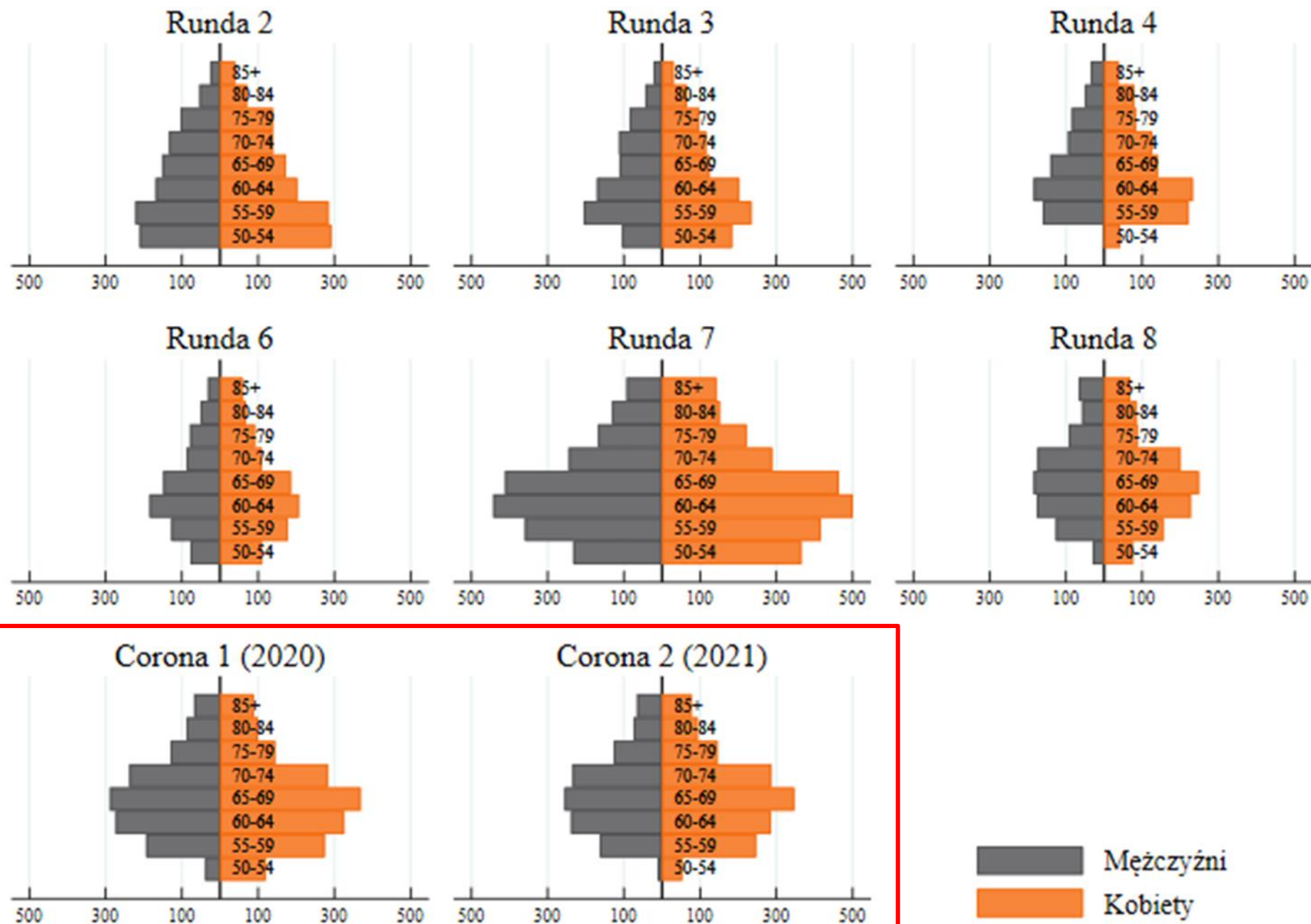

Corona 1	Corona 2
• Zrealizowane od czerwca do sierpnia 2020 r.	• Zrealizowane od czerwca do sierpnia 2021 r.
• Wszyscy uczestnicy SHARE z poprzednich rund... • ..dla których zapisano numer telefonu.	• Wszyscy uczestnicy Corona 1. • Ograniczenia finansowe – losowo wybrana część uczestników Corona 1 w najliczebniejch krajach.
• Sfinansowane dzięki funduszom Komisji Europejskiej z projektu Horizon 2020.	• W Polsce dofinansowane ze środków własnych.
• 20 min. wywiad telefoniczny.	• 20 min. wywiad telefoniczny.
• Życie osób 50+ w różnych krajach podczas pandemii.	• Zmiany w życiu respondentów podczas pandemii od poprzedniego wywiadu.

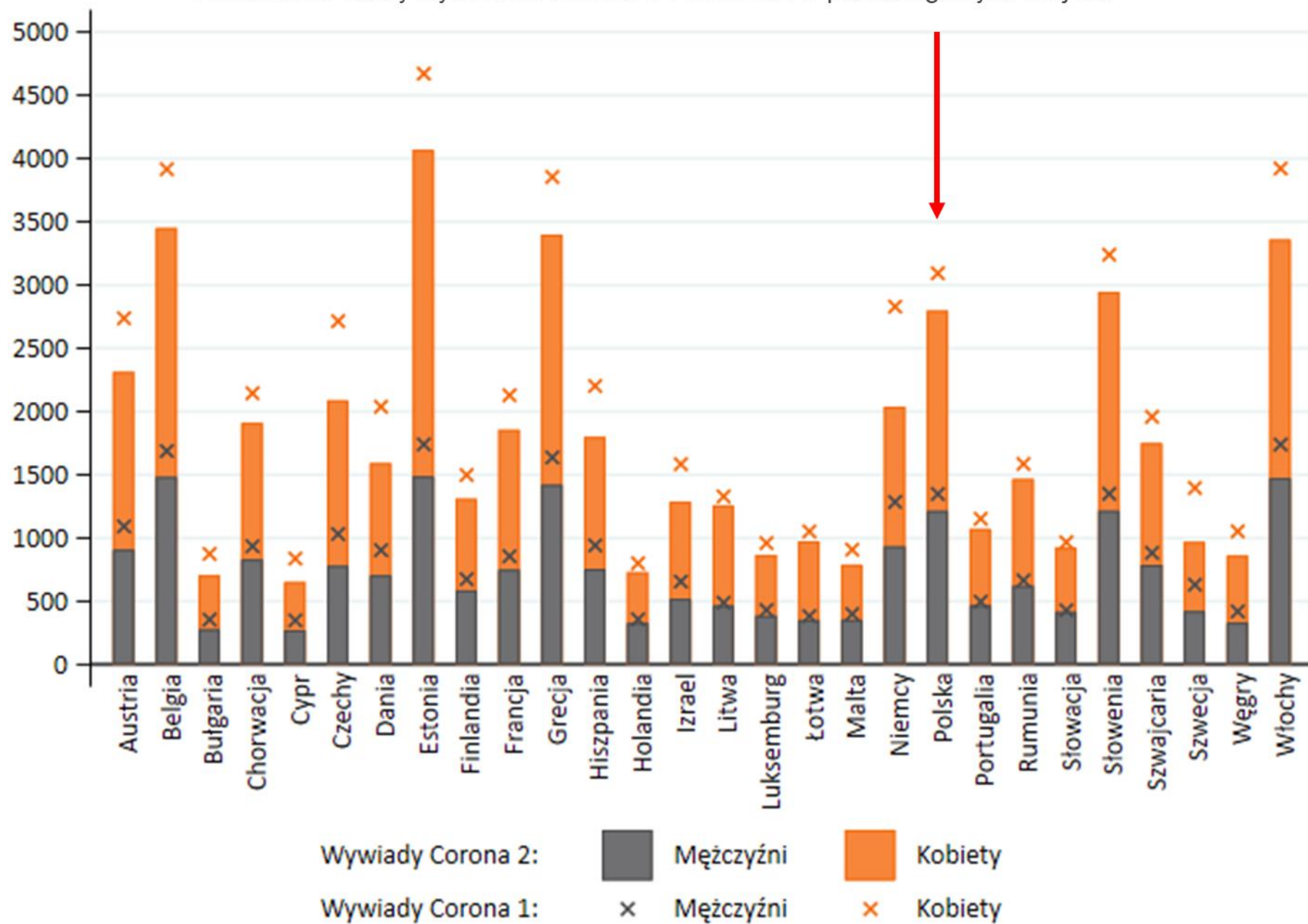

Corona 1	Corona 2
• Zrealizowane od czerwca do sierpnia 2020 r. • Wszyscy uczestnicy SHARE z poprzednich rund... • ..dla których zapisano numer telefonu.	• Zrealizowane od czerwca do sierpnia 2021 r. • Wszyscy uczestnicy Corona 1. • Ograniczenia finansowe – losowo wybrana część uczestników Corona 1 w najliczebniejch krajach.
• Sfinansowane dzięki funduszom Komisji Europejskiej z projektu Horizon 2020.	• W Polsce dofinansowane ze środków własnych.
• 20 min. wywiad telefoniczny.	• 20 min. wywiad telefoniczny.
• Życie osób 50+ w różnych krajach podczas pandemii.	• Zmiany w życiu respondentów podczas pandemii od poprzedniego wywiadu.

- *Czy w ciągu ostatniego miesiąca był(a) Pan(i) smutny(a)? Czy było to rzadziej, mniej więcej tak samo często, czy częściej niż podczas pierwszej fali pandemii?*
- *Z jakiego rodzaju leczenia zrezygnował(a) Pan(i) od lipca 2020 r., ponieważ obawiał(a) się Pan(i), że zarazi się koronawirusem?*
- *Czy od lipca 2020 r. miał(a) Pan(i) wyznaczony termin wizyty, który został przełożony przez lekarza ze względu na koronawirusa?*
- *Podczas pandemii część osób pracuje z domu, część w normalnym miejscu pracy a część w innym miejscu pracy. Jak opisał(a)by Pan(i) swoją sytuację od lipca 2020 r.?*
- *Czy od czasu poprzedniego wywiadu otrzymał(a) Pan(i) dodatkowe wsparcie finansowe w związku z pandemią od swojego pracodawcy, instytucji publicznych, krewnych, znajomych i/lub innych osób?*

Porównanie liczby wywiadów Corona 1 i Corona 2 w poszczególnych krajach

---

Aktywność zawodowa i wykonywanie pracy w okresie pandemii

ANNA RUZIK-SIERDZIŃSKA

Plan prezentacji

- Zmiany aktywności zawodowej w latach 2020-2021
- Zmiany sposobu wykonywania pracy i czasu pracy
- Poczucie bezpieczeństwa w pracy
- Zdrowie psychiczne w czasie pandemii a aktywność zawodowa

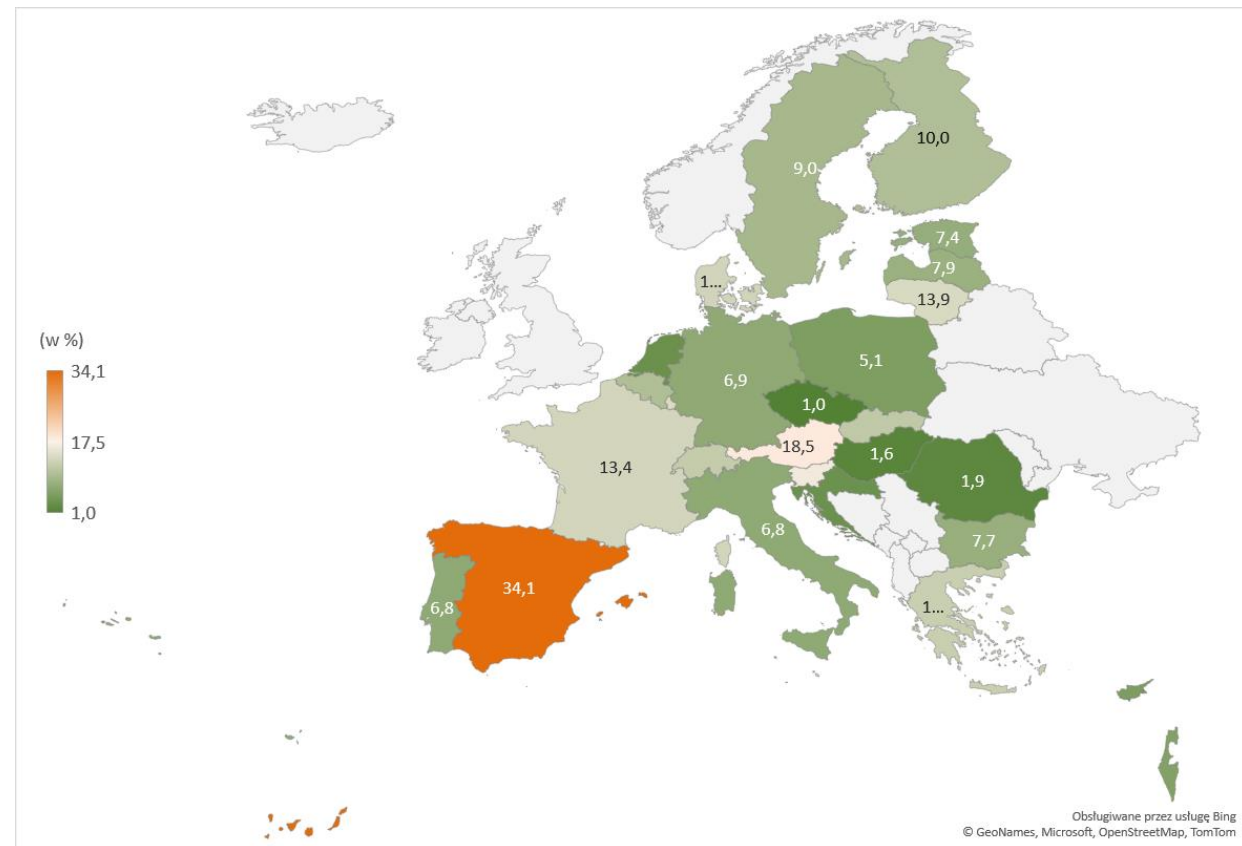
Utrata pracy w okresie pandemii

Odsetek osób pracujących w wieku 50 lub więcej lat,
które straciły pracę od VII 2020 do VII 2021 (w %)

Pracę straciło średnio około 10,5% osób,
które wcześniej były aktywne zawodowo.

Częściej traciły pracę osoby młodsze
(w wieku 55-59 lat).

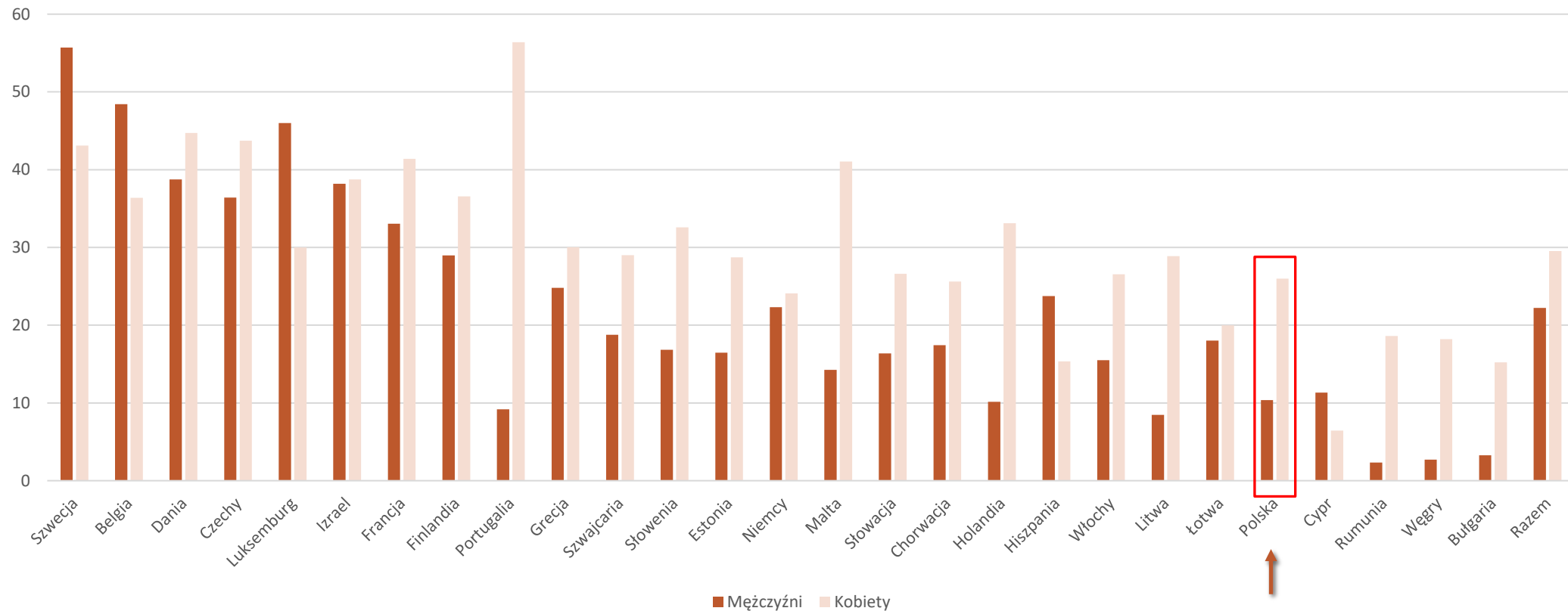
Znacząco więcej mężczyzn traciło pracę w Hiszpanii, Luksemburgu i Szwajcarii, zaś więcej kobiet w Austrii, Portugalii, Grecji, Malcie i Holandii. W Polsce 5,0% mężczyzn oraz 5,2% kobiet.

Zmiana sposobu wykonywania pracy

Odsetek osób deklarujących wykonywanie pracy z domu w okresie pandemii według płci (w %)

Czas pracy osób pracujących

Niektórzy pracowali krócej ...

12,4% pracujących w wieku 50 lub więcej lat w Europie pracowało w czasie pandemii mniej godzin niż standardowo, częściej kobiety niż mężczyźni (13,2% vs 11,6%).

Najczęściej pracowali tak mieszkańcy Szwajcarii, Włoch, Niemiec, Grecji i Austrii.
Najrzadziej - mieszkańcy Rumunii, Danii i Czech.

W Polsce 5,5% osób (a więc mniej niż przeciętnie) wskazywało, że miały krótsze godziny pracy.

... inni dłużej

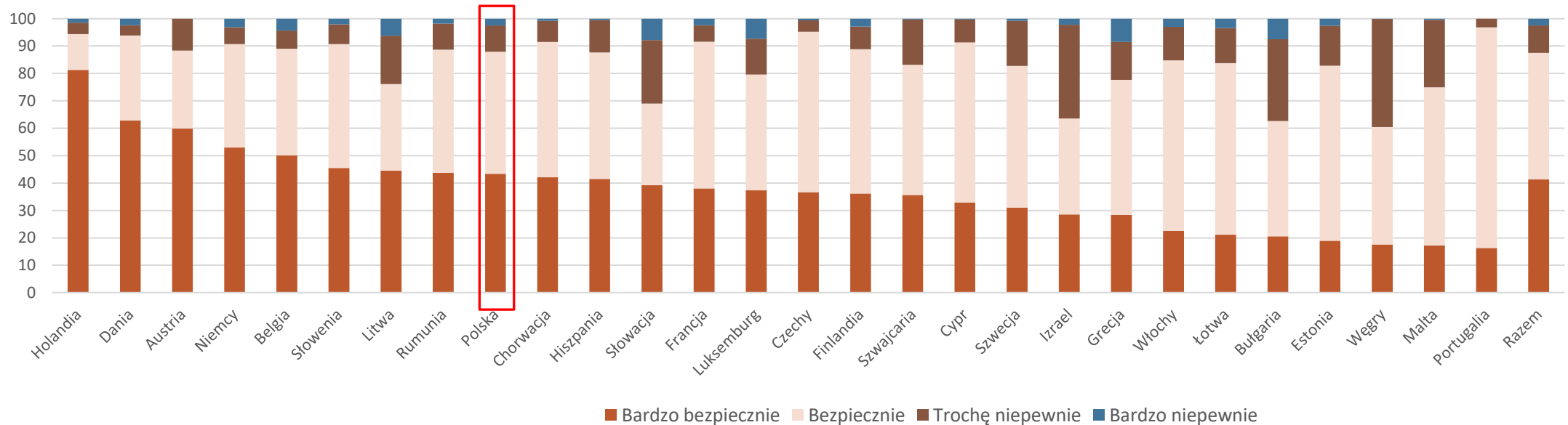
Pracę dłużej deklarowało 13,6% osób (najwięcej w Portugalii - 55,8% pracujących).

W Polsce 7,9% osób wskazało, że pracowało dłużej niż zwykle.

Najrzadziej dłuższą pracę deklarowali najstarsi pracownicy (powyżej 75 r.ż.), a także w krajach, w których odnotowano więcej śmierci z powodu zakażenia COVID-19.

Poczucie bezpieczeństwa w pracy

Struktura osób według poczucia bezpieczeństwa w pracy (w %)

Częściej bezpiecznie lub bardzo bezpiecznie czuły się osoby w wieku 50-64 lata.

Rzadziej bezpiecznie czuły się kobiety, osoby zamieszkałe w g.d. z trzema lub więcej osobami, osoby z wyższym wykształceniem.

W Polsce istotne zależności jedynie w przypadku wieku – bezpieczniej czuły się w pracy osoby poniżej 65 roku życia.

Zdrowie psychiczne w czasie pandemii

Wśród osób w wieku 50-64 lata 30% kobiet i 19% mężczyzn zadeklarowało, że w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem odczuwali smutek lub przygnębienie.

Pogorszenie stanu zdrowia psychicznego (odczuwanie smutku lub depresji) było rzadsze wśród osób pracujących (9%) niż niepracujących (12%). Częściej także dotyczyło osób przechodzących na emeryturę i tracących pracę.

Uwaga: nie przesądza to o kierunku przyczynowości. Osoby w gorszym stanie psychicznym mogły łatwiej stracić pracę, ale także utrata pracy mogła odbić się negatywnie na ich zdrowiu psychicznym.

Podsumowanie

- Sytuacja na rynku pracy w czasie pandemii w latach 2020-2021, relatywnie rzadziej prowadziła do utraty pracy przez osoby w wieku 50 lub więcej lat w Polsce, choć w wielu krajach odsetek osób tracących pracę był dość wysoki.
- Spośród osób przechodzących na emeryturę, część podjęła tę decyzję wcześniej niż planowała.
- Dla części osób aktywnych zawodowo zmienił się czas pracy, a także powstała możliwość wykonywania pracy zdalnie (w Polsce częściej korzystały z takiej możliwości kobiety niż mężczyźni).

Zachowania zdrowotne i opieka medyczna w okresie pandemii

WIKTORIA WRÓBLEWSKA, RADOSŁAW ANTCZAK, PAWEŁ STRZELECKI

Plan prezentacji

Szlachetne zdrowie,

Nikt się nie dowie

Jako smakujesz

Aż się zepsujesz.

Tam człowiek prawie

*Widzi na jawie I sam to
powie,*

Że nic nad zdrowie

Ani lepszego

Ani droższego

.....

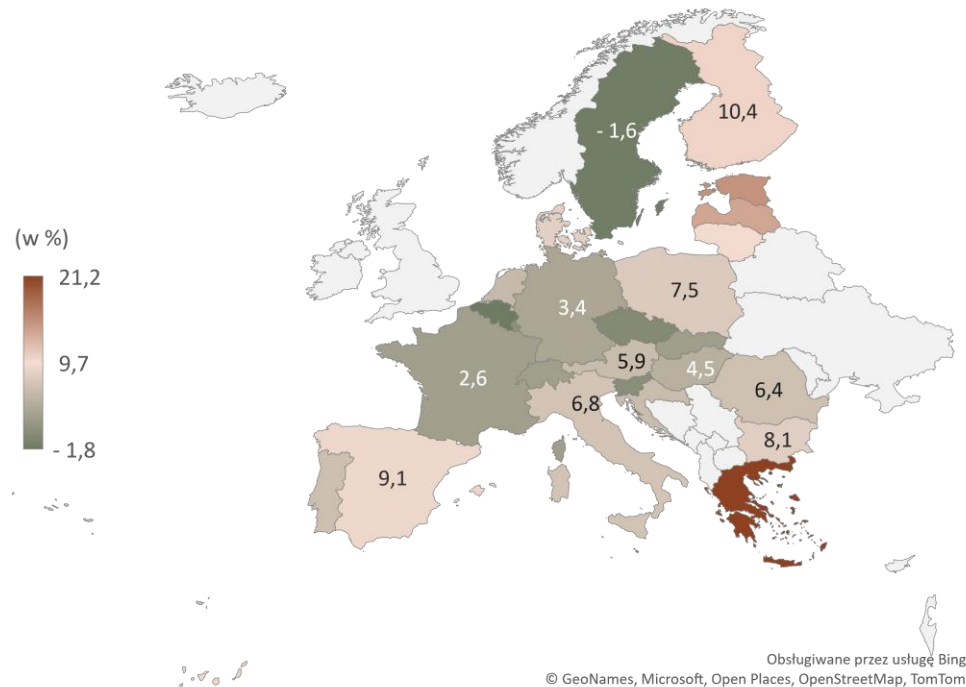
(Jan Kochanowski, „Na zdrowie”)

- Dane epidemiczne z okresu realizacji badania
- Stan zdrowia a zachowania zdrowotne osób 50+ w czasie pandemii
- Ograniczenia w opiece medycznej i rezygnacje z wizyt lekarskich w okresie pandemii
- Podsumowanie

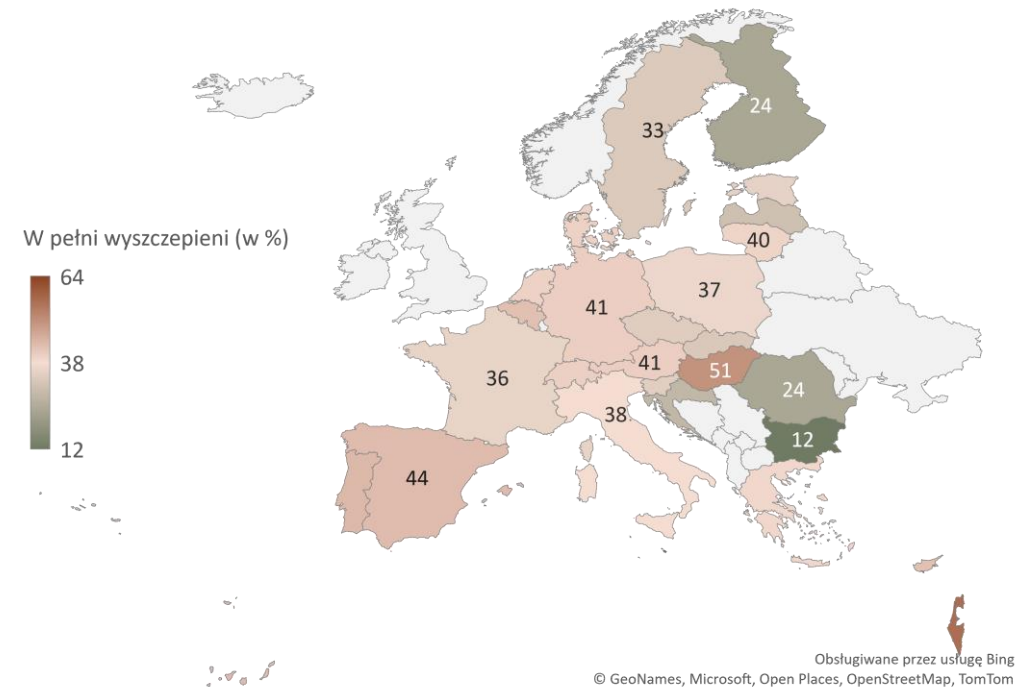

Dane epidemiczne z okresu realizacji badania

Nadmiarowe zgony w krajach objętych badaniem SHARE Corona 2, lipiec 2021.

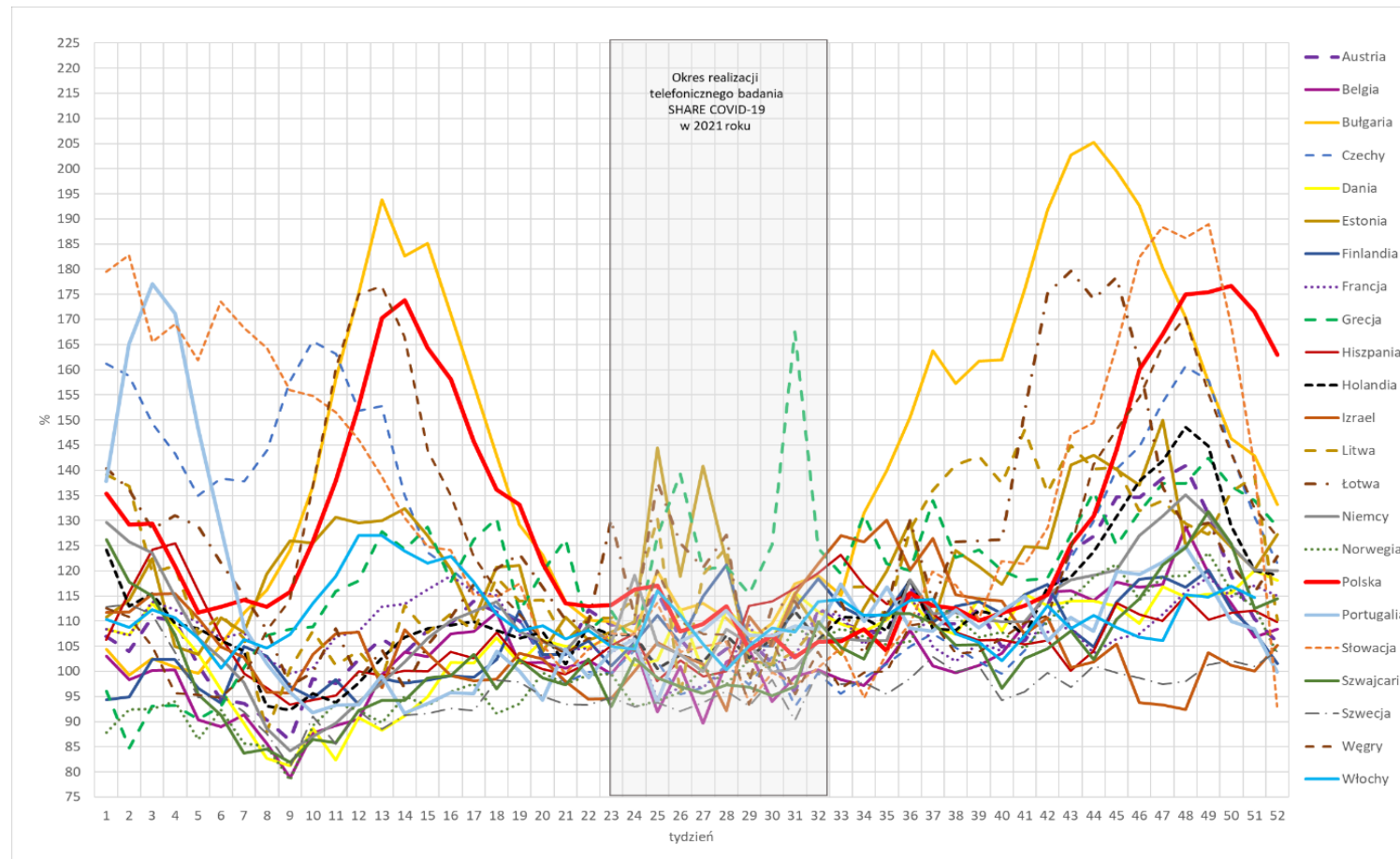
Poziom w pełni wyszczepionych w czasie realizacji drugiego badania sHARE Corona 2

Źródło: EUROSTAT

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych:
<https://ourworldindata.org/covid-vaccinations>

Dane epidemiczne z okresu realizacji badania

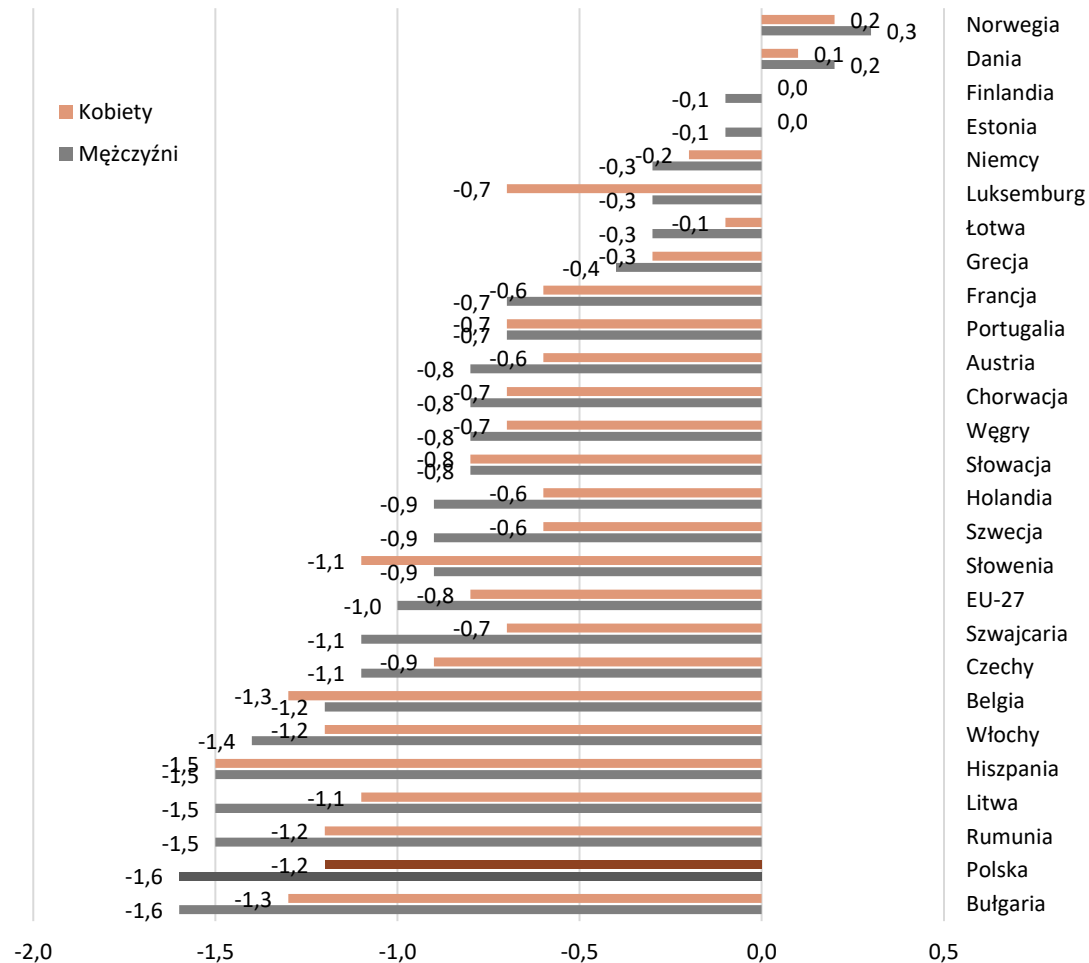

Nadmiarowe zgony w 2021 roku

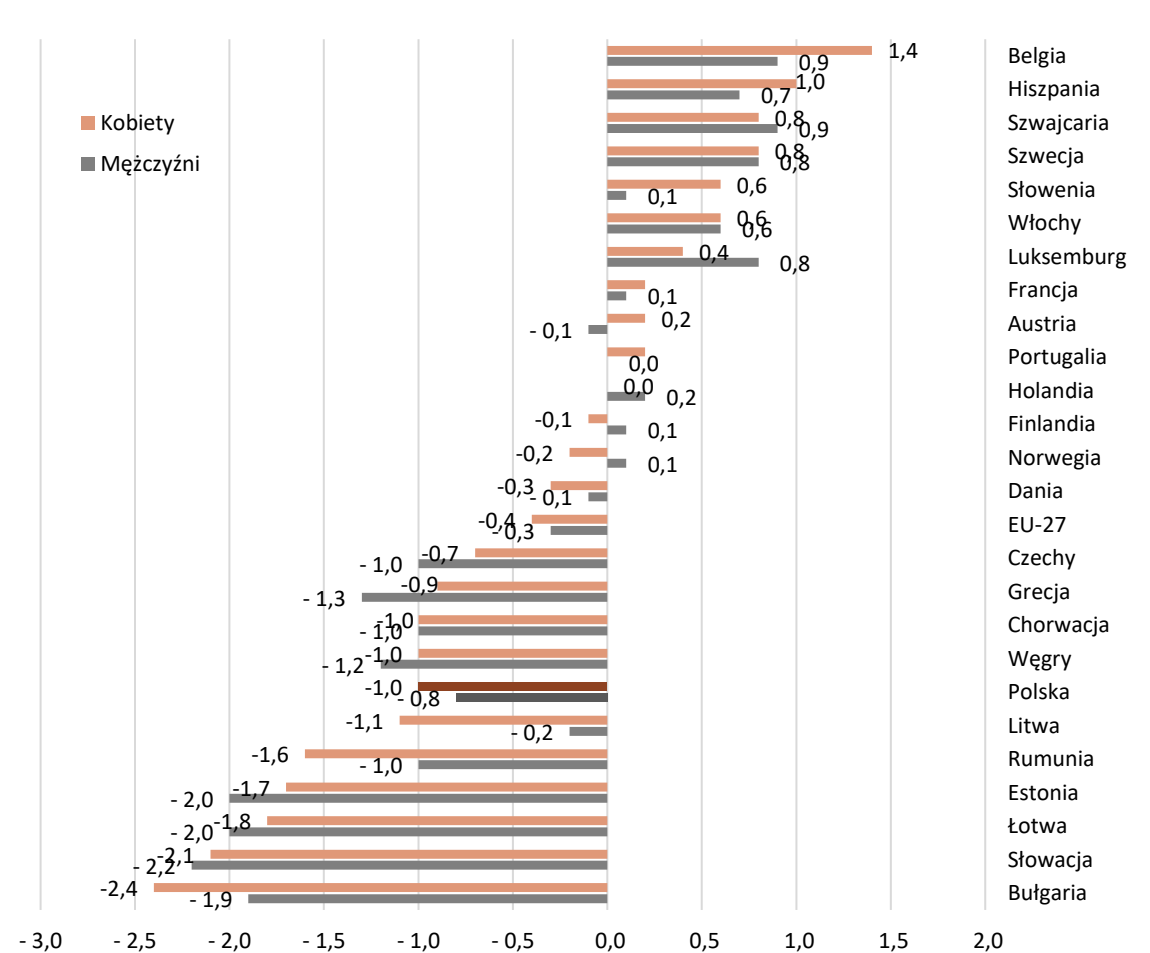
Poziom współczynników
zgonów w 2021 r. w stosunku
do średniej z lat 2015-2019 (w
procentach)

Straty w trwaniu życia w 2020 i 2021 roku

Różnica trwania życia w roku 2020 i 2019

Różnica trwania życia w roku 2021 i 2020

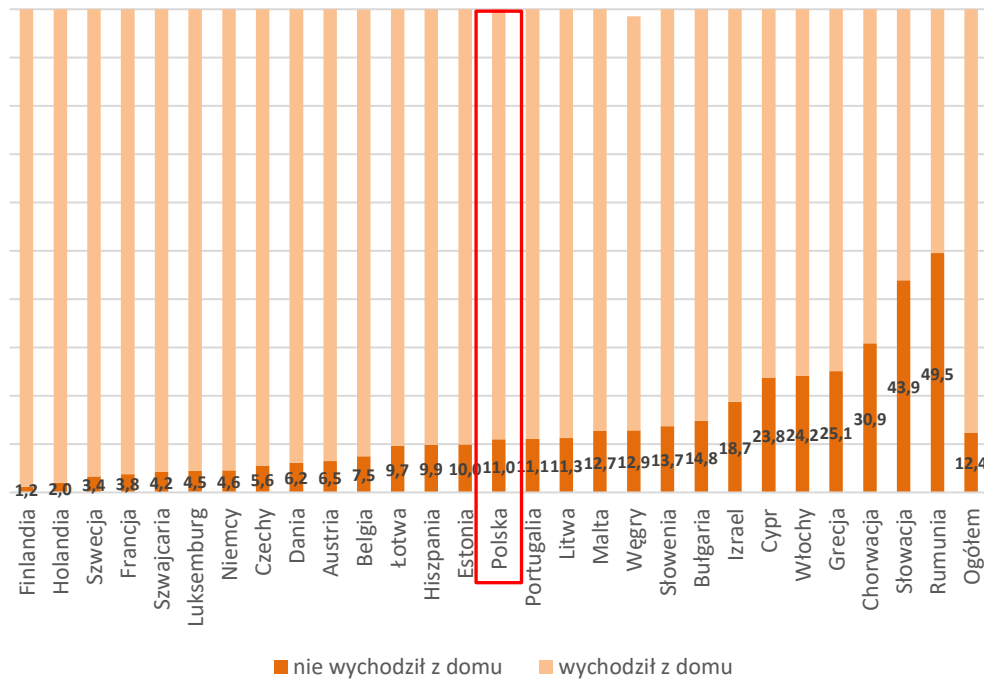
Stan zdrowia a zachowania ochronne osób w wieku 50+ w czasie pandemii

---

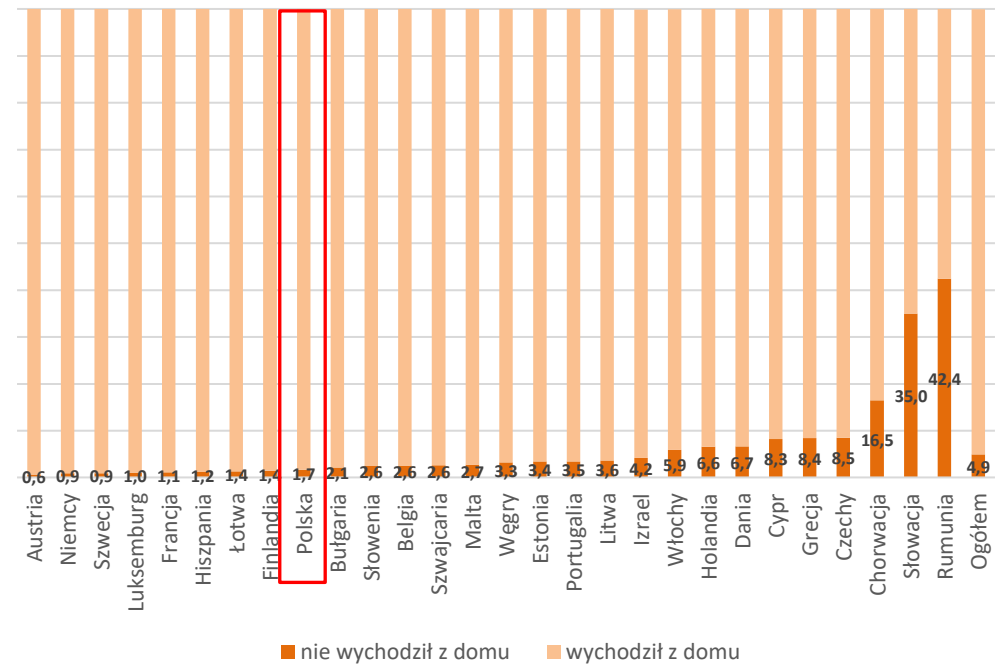
- Pojawienie się pandemii COVID-19 wymusiło zastosowanie interwencji publicznych na niespotkaną skalę.
- W okresie, gdy środki farmaceutyczne (np. szczepionki) nie były dostępne, rządy wprowadziły zalecenia w zakresie działań ochronnych, mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.
- W badaniu SHARE ocenie poddano następujące działania ochronne,
  - ✓ nakaz pozostania w domu,
  - ✓ ograniczenie spotkań z osobami spoza gospodarstwa domowego,
  - ✓ ograniczenie robienie zakupów,
  - ✓ ograniczenie wizyt w urzędach, bankach,
  - ✓ ograniczenie wizyt w restauracjach,
  - ✓ zmniejszenie częstotliwości korzystania z transportu publicznego,
  - ✓ utrzymywanie fizycznego dystansu wobec innych osób będą na zewnątrz.

Stan zdrowia a zachowania ochronne osób w wieku 50+ w czasie pandemii

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przeciętnym lub złym** stanie zdrowia według wychodzenia z domu w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

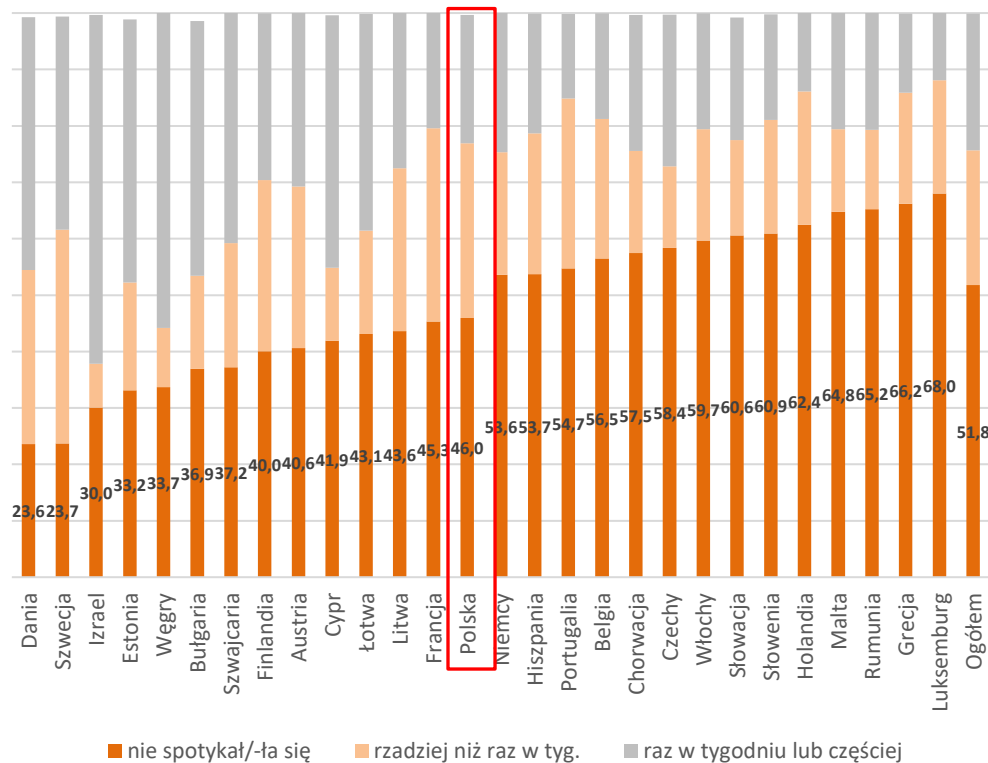

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przynajmniej dobrym** stanie zdrowia według wychodzenia z domu w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

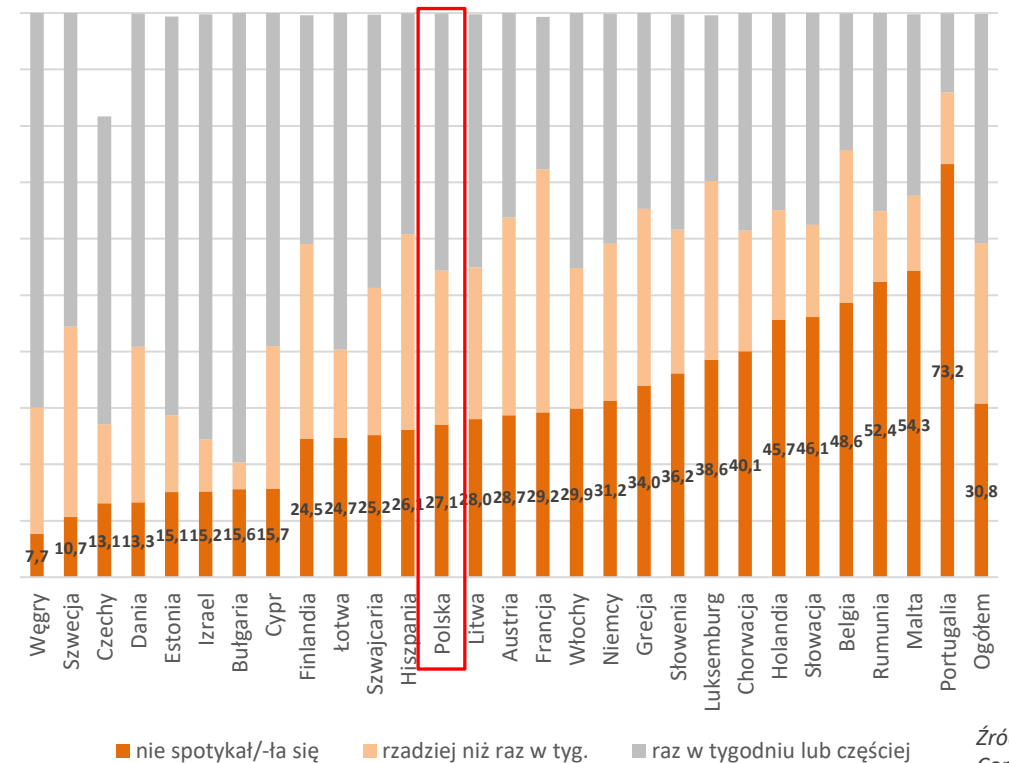

Stan zdrowia a zachowania ochronne osób w wieku 50+ w czasie pandemii

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przeciętnym lub złym** stanie zdrowia według częstotliwości spotykania się z więcej niż 5 osobami spoza gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

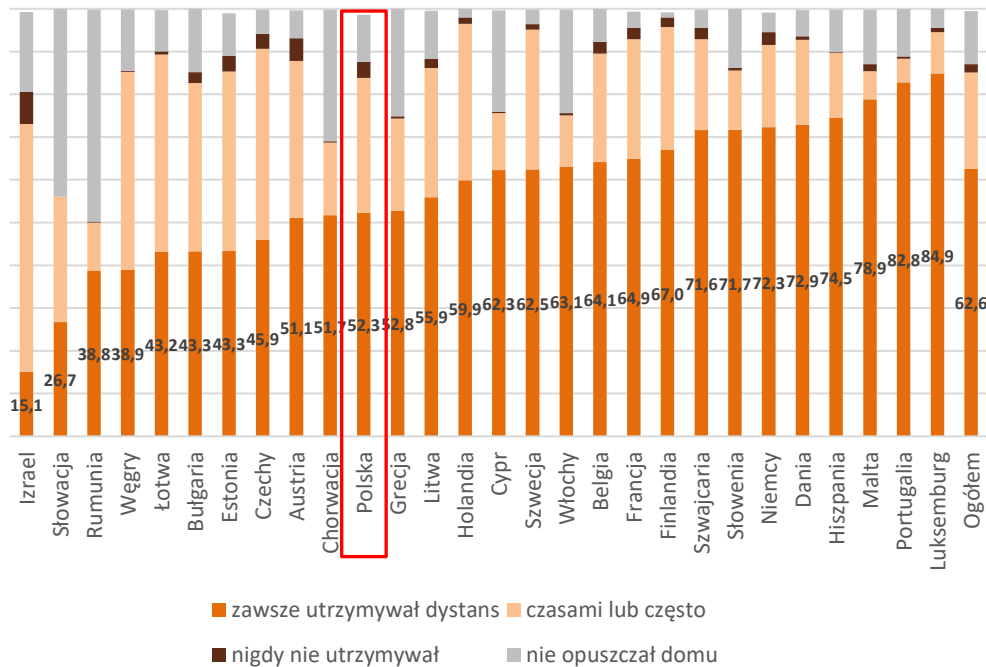

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przynajmniej dobrym** stanie zdrowia według częstotliwości spotykania się z więcej niż 5 osobami spoza gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

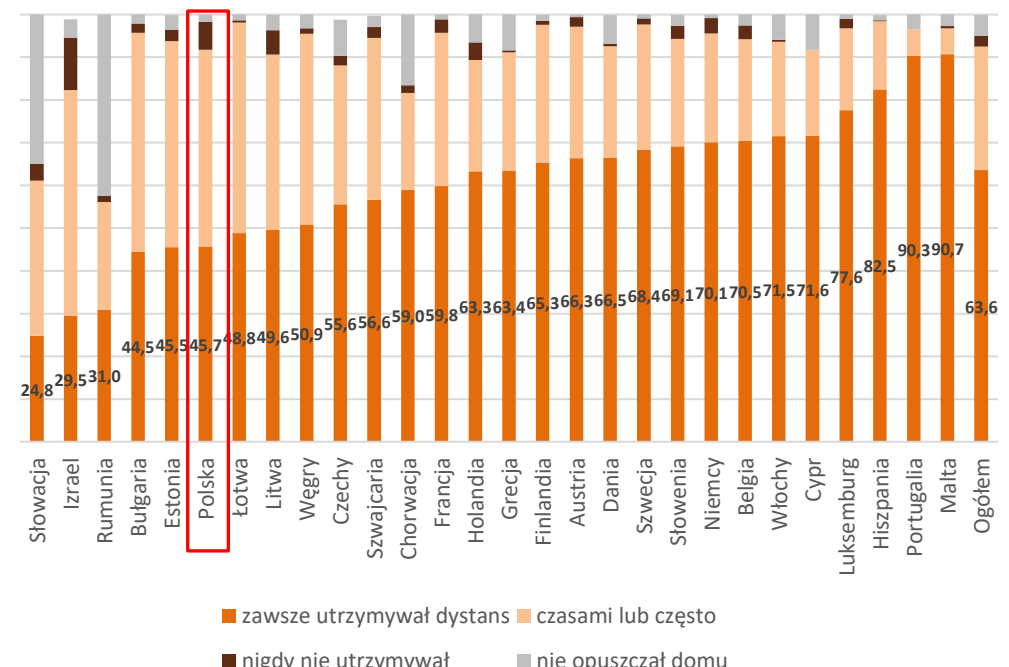

Stan zdrowia a zachowania ochronne osób w wieku 50+ w czasie pandemii

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przeciętnym lub złym** stanie zdrowia według utrzymywania dystansu od innych w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

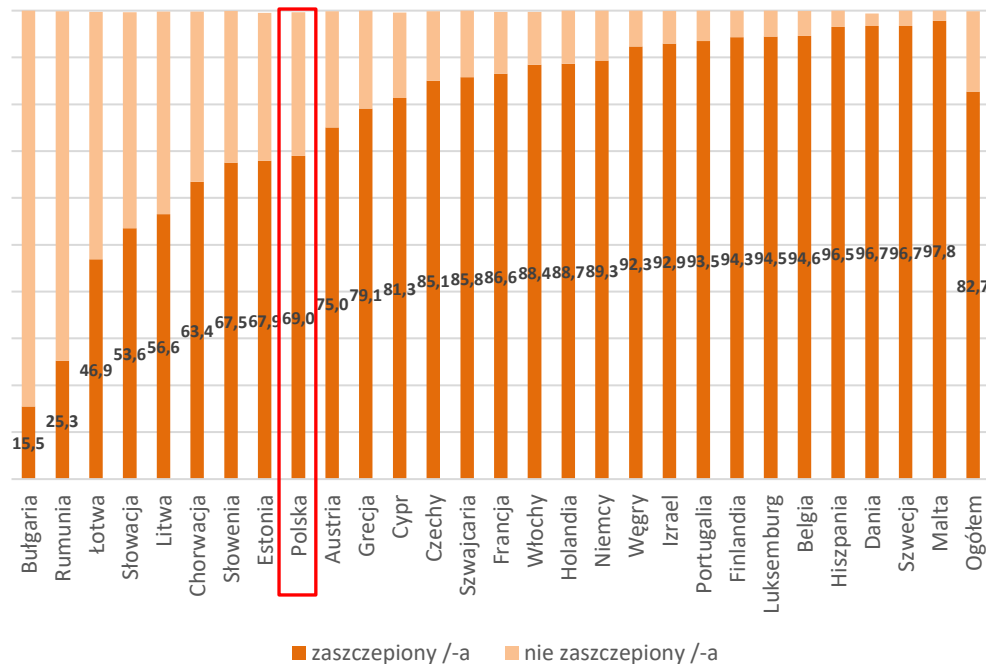
Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przynajmniej dobrym** stanie zdrowia według utrzymywania dystansu od innych w ciągu ostatnich 3 miesięcy (w %)

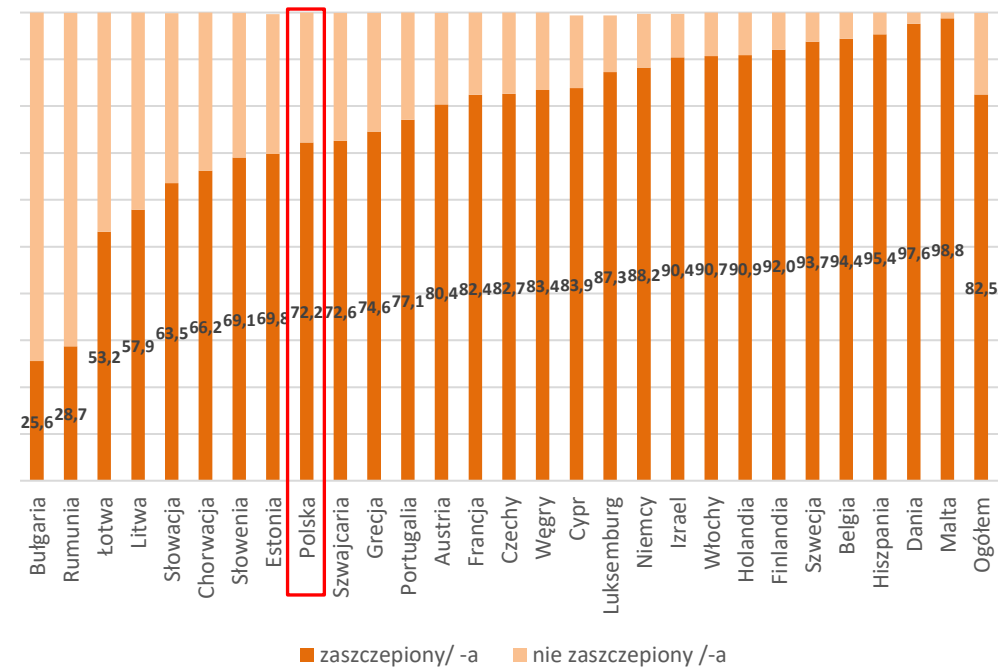

Stan zdrowia a zachowania ochronne osób w wieku 50+ w czasie pandemii

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przeciętnym lub złym** stanie zdrowia według zaszczepienia przeciw COVID-19 (w %)

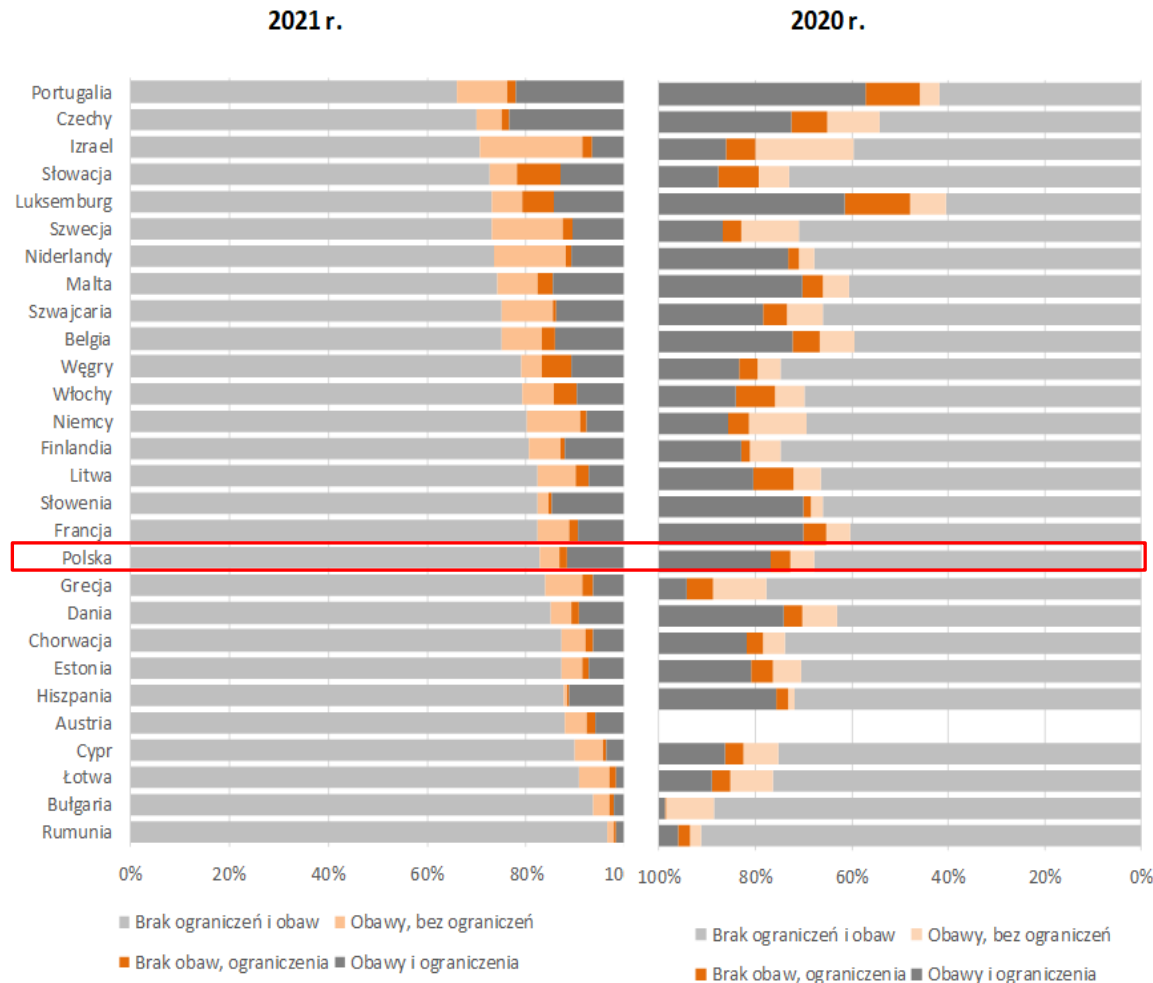

Osoby w wieku 50 lat i więcej o **przynajmniej dobrym** stanie zdrowia według zaszczepienia przeciw COVID-19 (w %)

Opieka medyczna w okresie pandemii

Rezygnacja lub przełożenie wizyt lekarskich w okresie pandemii

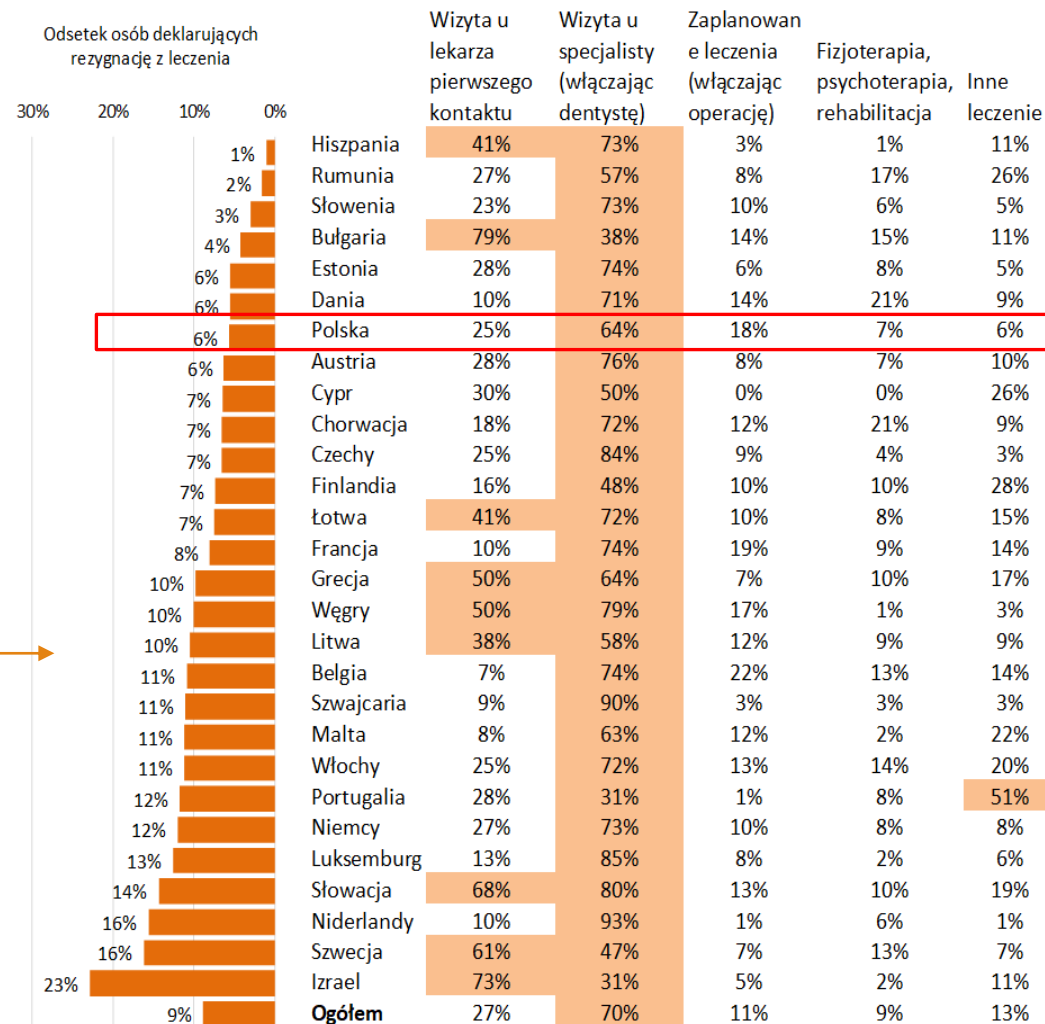
- Negatywne i długotrwałe efekty pandemii COVID-19 to nie tylko zachorowania i zgony na samą chorobę.
- Rzadsze wizyty pacjentów z chorobami innymi niż COVID-19 można podzielić na: wynikające z ograniczeń w dostępie (podaż usług), obaw przed zarażeniem (popyt) oraz obu tych czynników na raz.
- W 2021 roku mniejsza częstość odwoływanych i przełożonych wizyt ze względu na dostępność, ale wciąż utrzymywał się lęk przed korzystaniem ze służby zdrowia.

Opieka medyczna w okresie pandemii

Rezygnacje z procedur spowodowane lękiem przed zarażeniem

Procedury lekarskie, z których zrezygnowali respondenci ze względu na obawy przed zarażeniem wirusem SARS-CoV-2

Całkowity odsetek wśród respondentów

Rodzaje procedur - odsetki wśród rezygnujących przynajmniej z jednej ogółem

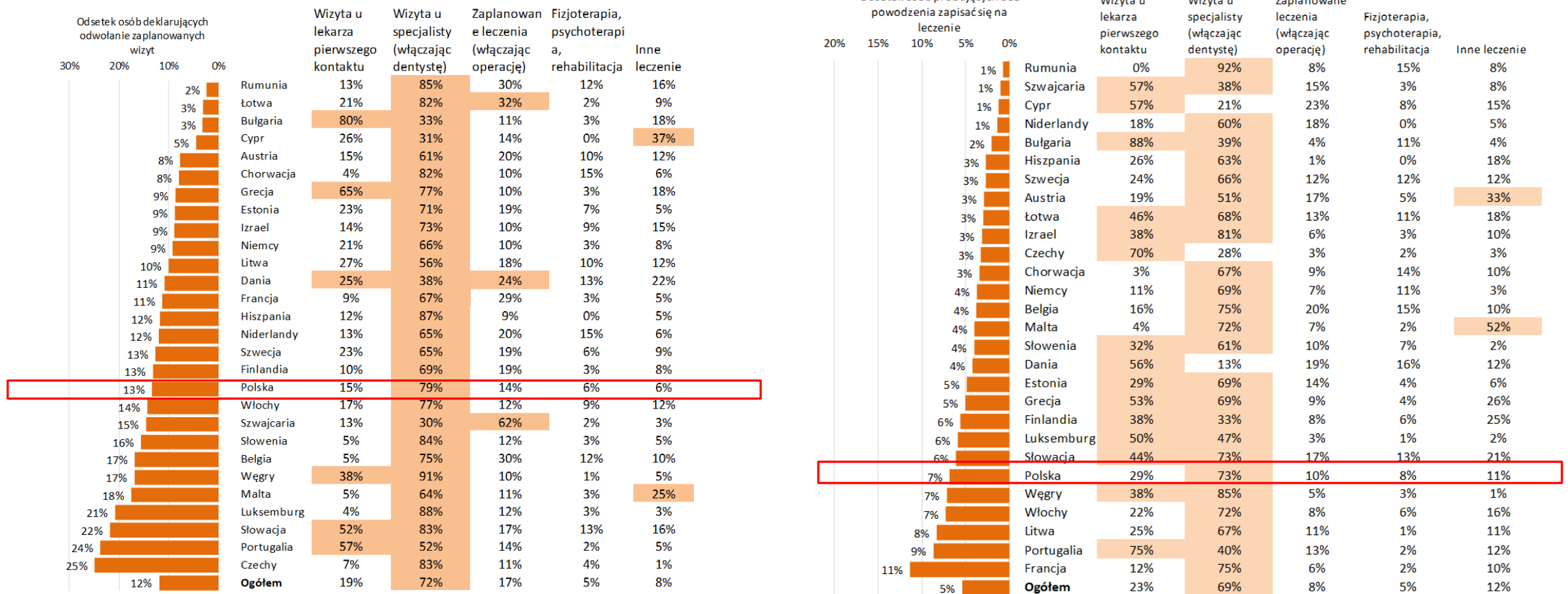
Opieka medyczna w okresie pandemii

Odczuwalność ograniczeń podaży usług medycznych

Źródło: badanie SHARE
Corona 2, publikacja 8.0.0.

Procedury lekarskie zaplanowane, ale odłożone ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2

Brak dostępu do nowych procedur lekarskich ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2

Podsumowanie

- Okres pandemii COVID-19 spowodował znaczne straty w populacji Polski,
  - ✓ wysoka liczba nadmiarowych zgonów,
  - ✓ skrócenie trwania życia dla obydwu płci.
- Stosowanie się do wytycznych i podejmowanie działań służących ochronie przed zakażeniami,
  - ✓ było zróżnicowane pomiędzy krajami,
  - ✓ osoby oceniające gorzej swój stan zdrowia, zdecydowanie częściej niż pozostałe, stosowały się do zaleceń dotyczących zachowań ochronnych w czasie pandemii,
  - ✓ mieszkańcy Polski nieco rzadziej stosowali się do zaleceń niż średnia dla wszystkich krajów objętych badaniem.
- W 2021 roku mniejsza niż w 2020 roku była częstość odwoływanych wizyt, zwłaszcza w wyniku jedynie braku dostępności.
- Ważnym powodem odkładania leczenia pozostawał lęk przed kontaktami ze służbą zdrowia, co może powiększać „dług zdrowotny”,
  - ✓ mniejsze wykorzystanie procedur medycznych dotyczyło najczęściej wizyt u lekarzy specjalistów.

Kontakty społeczne w okresie pandemii

ANITA ABRAMOWSKA-KMON

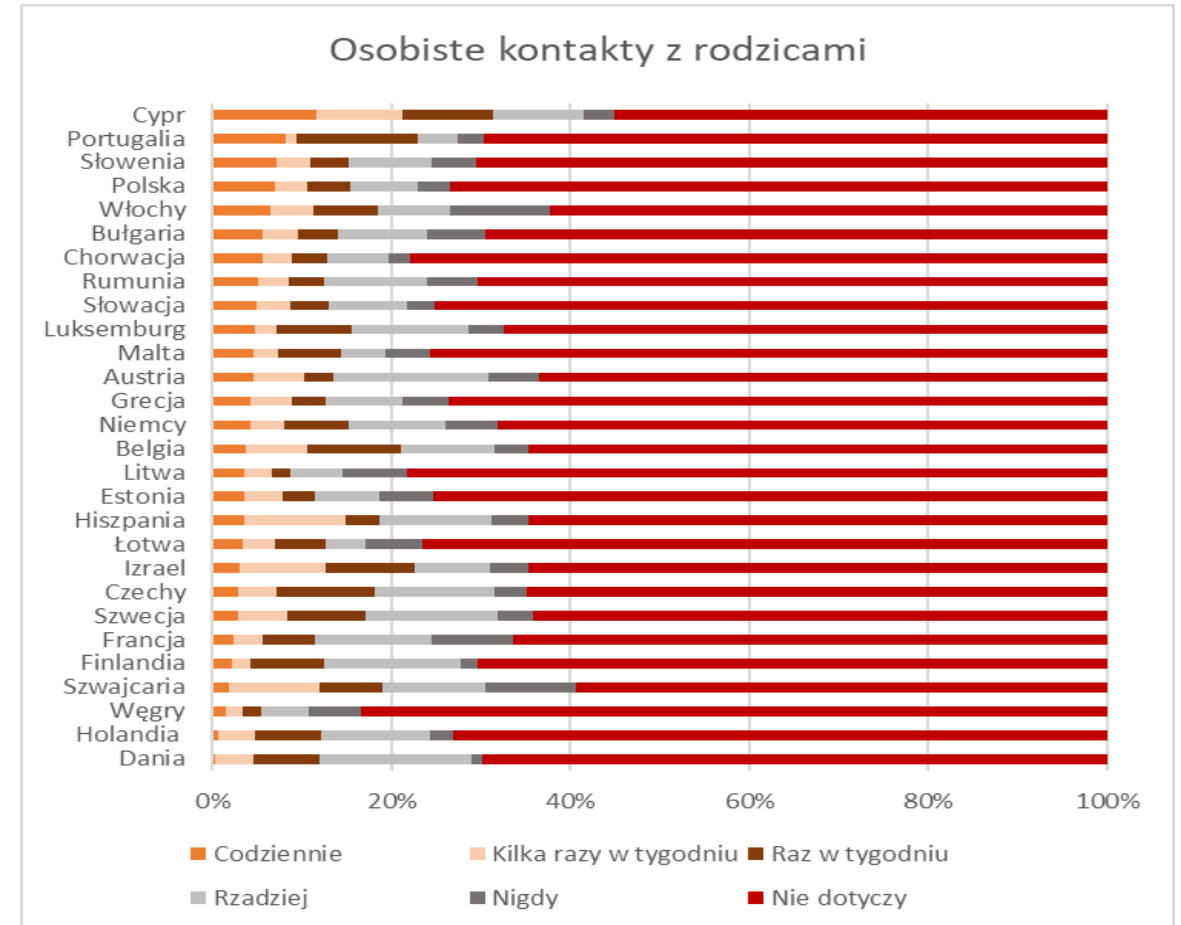
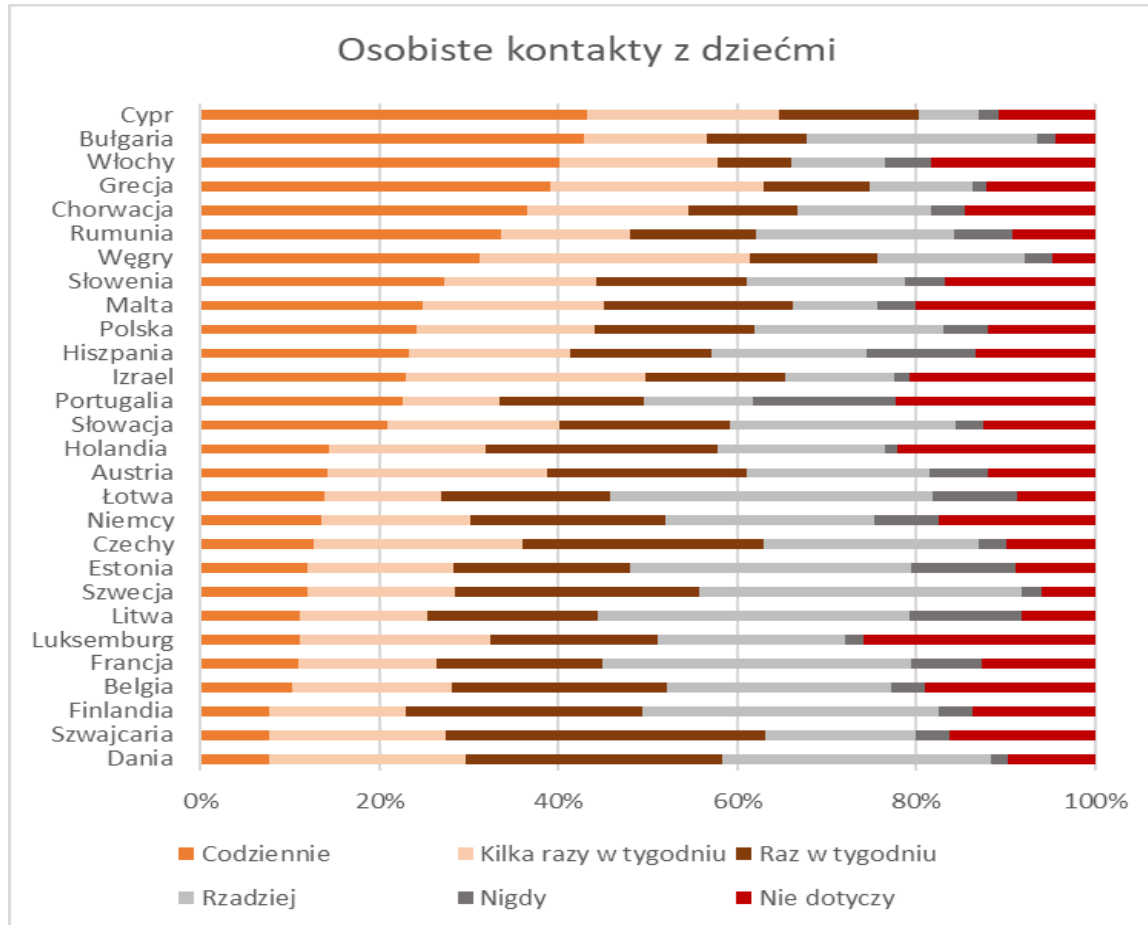
Wprowadzenie

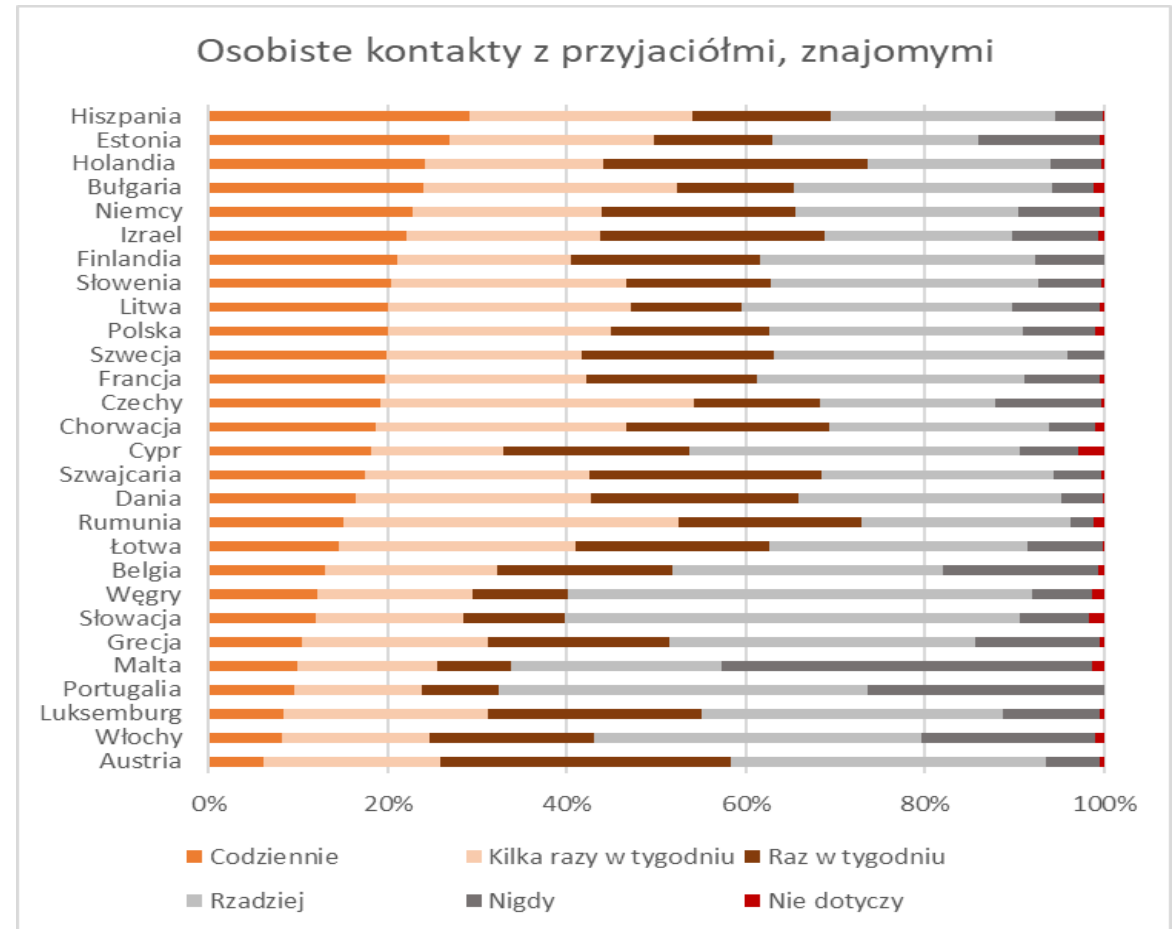
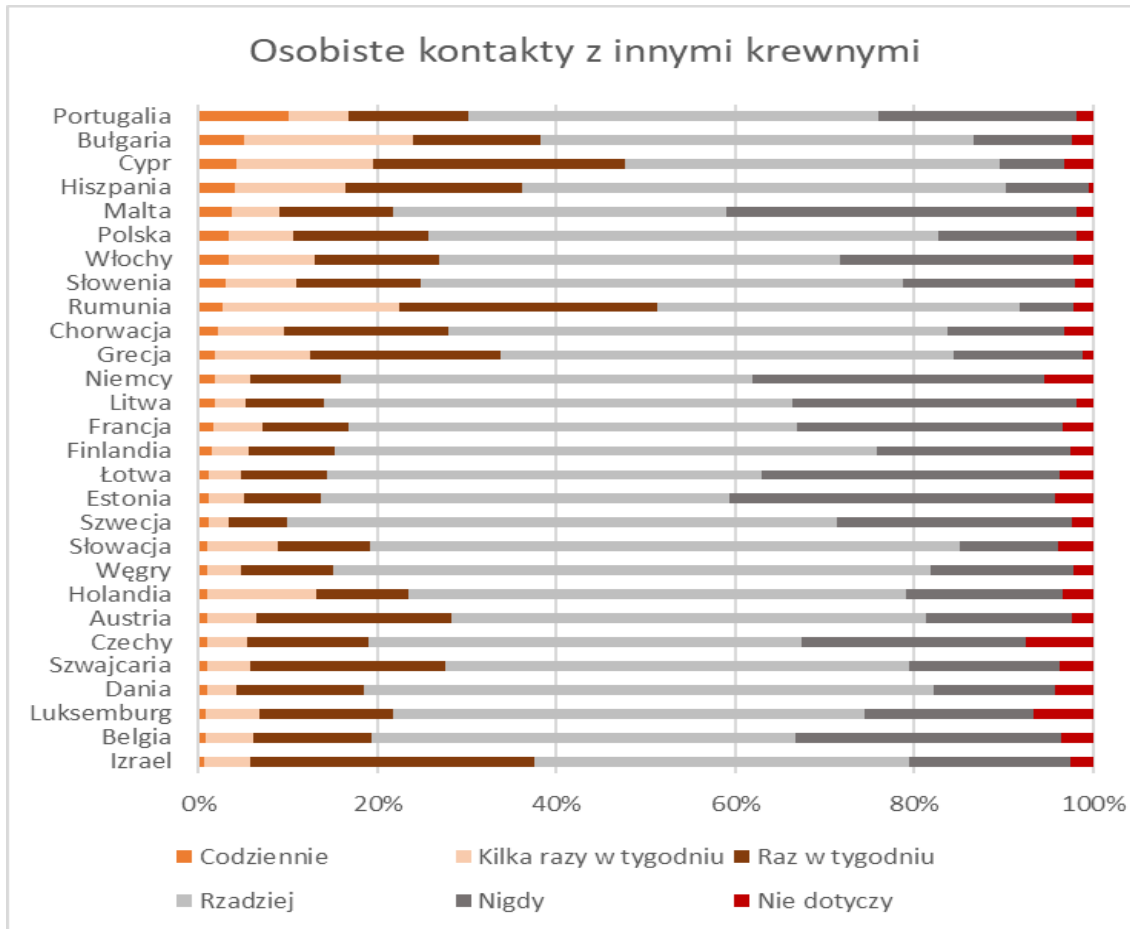
- Kontakty społeczne są ważne z punktu widzenia dobrostanu psychicznego jednostki, także z perspektywy szans otrzymywania wsparcia emocjonalnego i opieki osobistej czy pomocy przy wykonywaniu różnych prac.
- Cel: przedstawienie wyników analiz poświęconych szeroko pojętym kontaktom społecznym wśród osób 50+,
  - ✓ częstotliwość kontaktów osobistych oraz z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej z różnymi osobami,
  - ✓ udzielanie wsparcia innym osobom (rodzicom, krewnym, znajomym itp.),
  - ✓ otrzymywanie pomocy od różnych osób, w tym od osób dostarczających profesjonalnych usług opiekuńczych,
  - ✓ działalność wolontariacka.
- Badanie SHARE Corona 2 (2021).
- Polska na tle krajów SHARE.

Częstotliwość osobistych kontaktów z innymi osobami w krajach SHARE (z dziećmi i rodzicami)

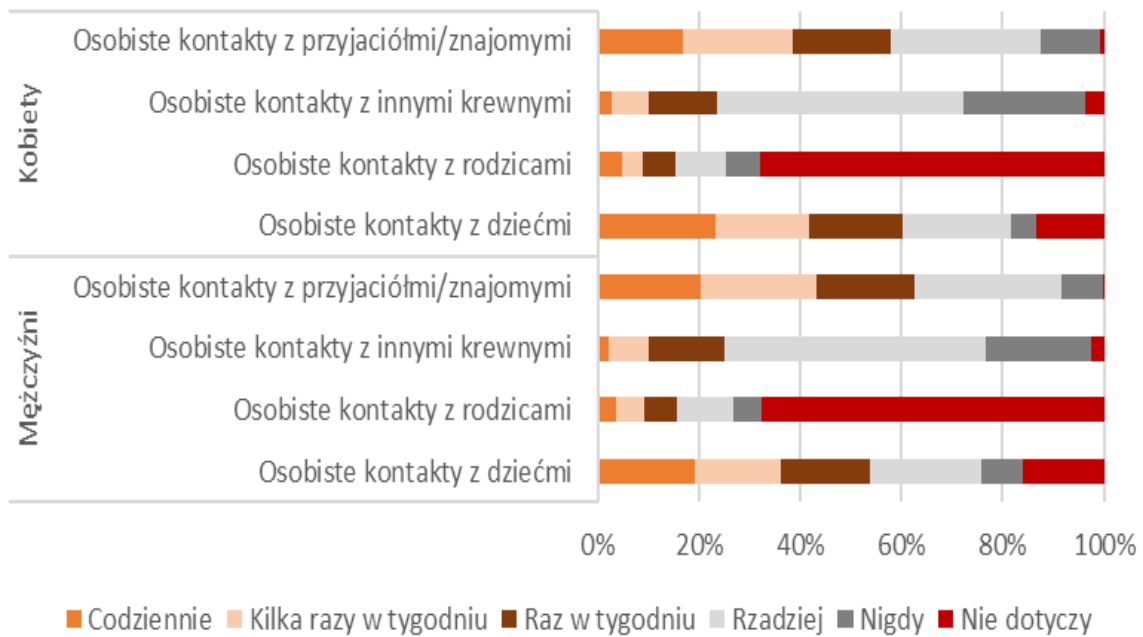

Częstotliwość osobistych kontaktów z innymi osobami w krajach SHARE (z innymi krewnymi / przyjaciółmi i znajomymi)

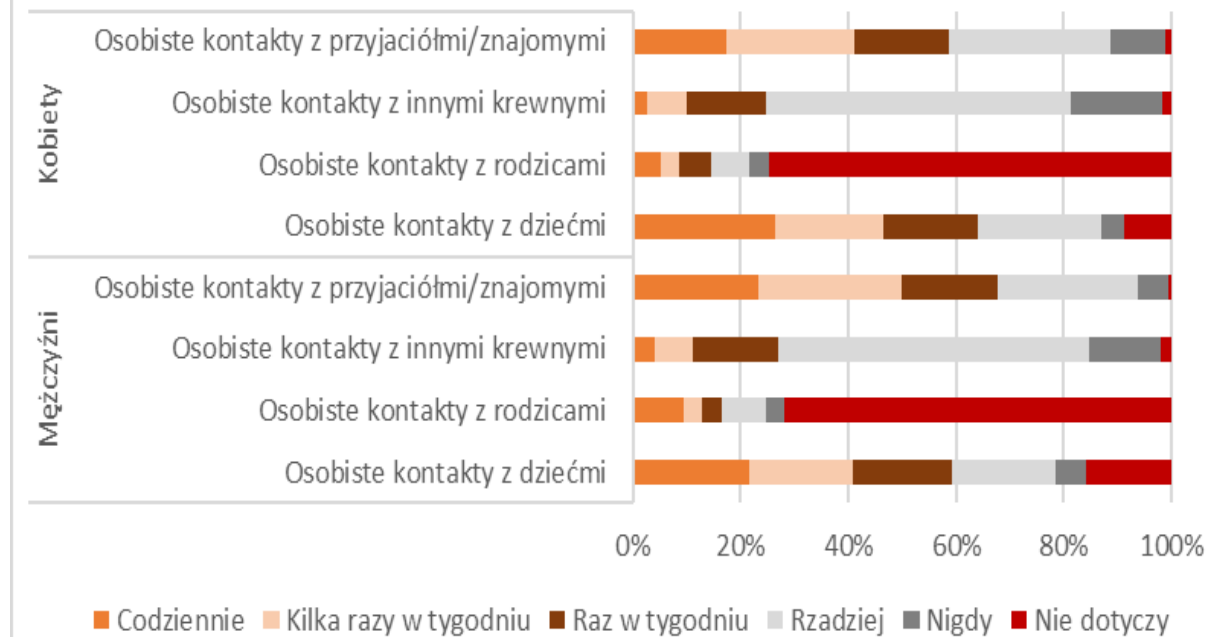

Częstotliwość osobistych kontaktów z innymi osobami wśród osób 50+ według płci

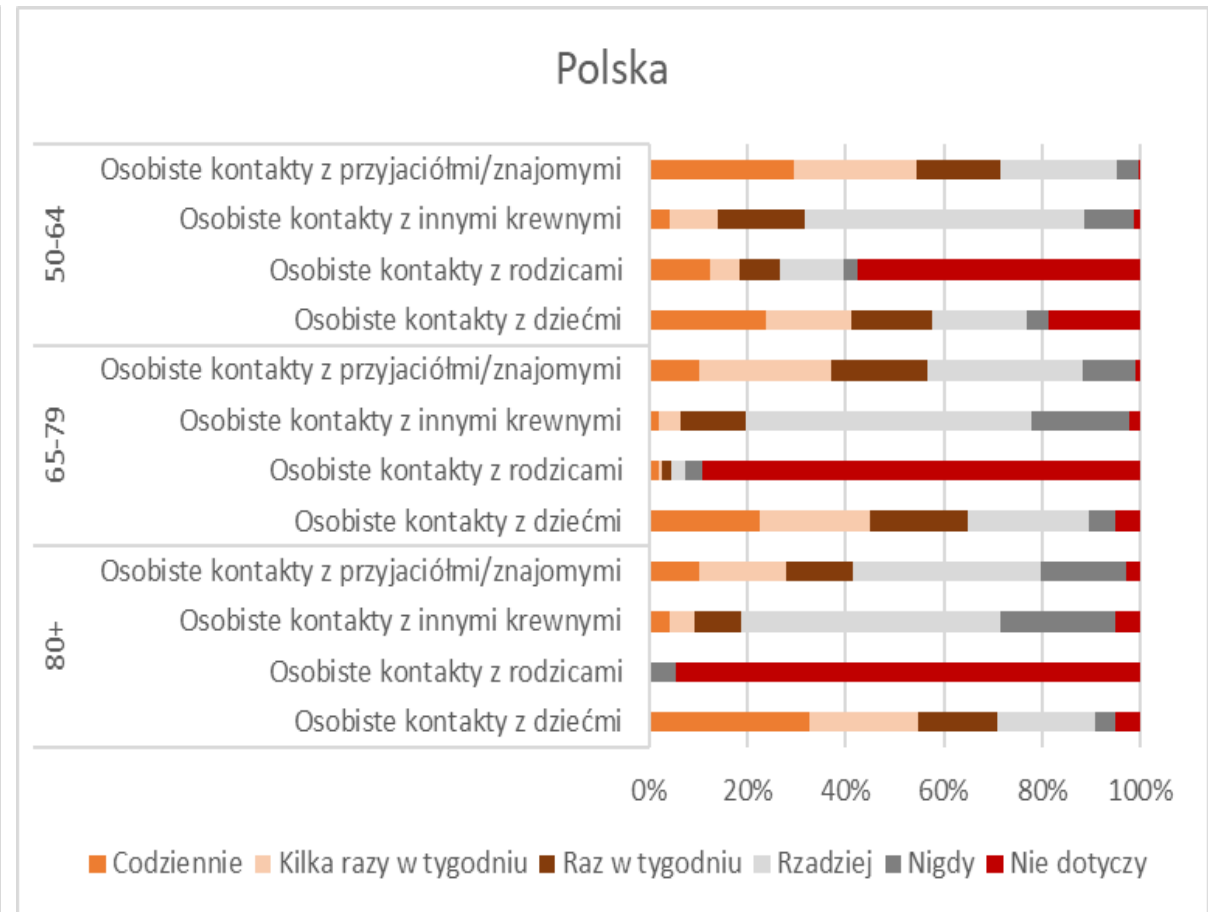
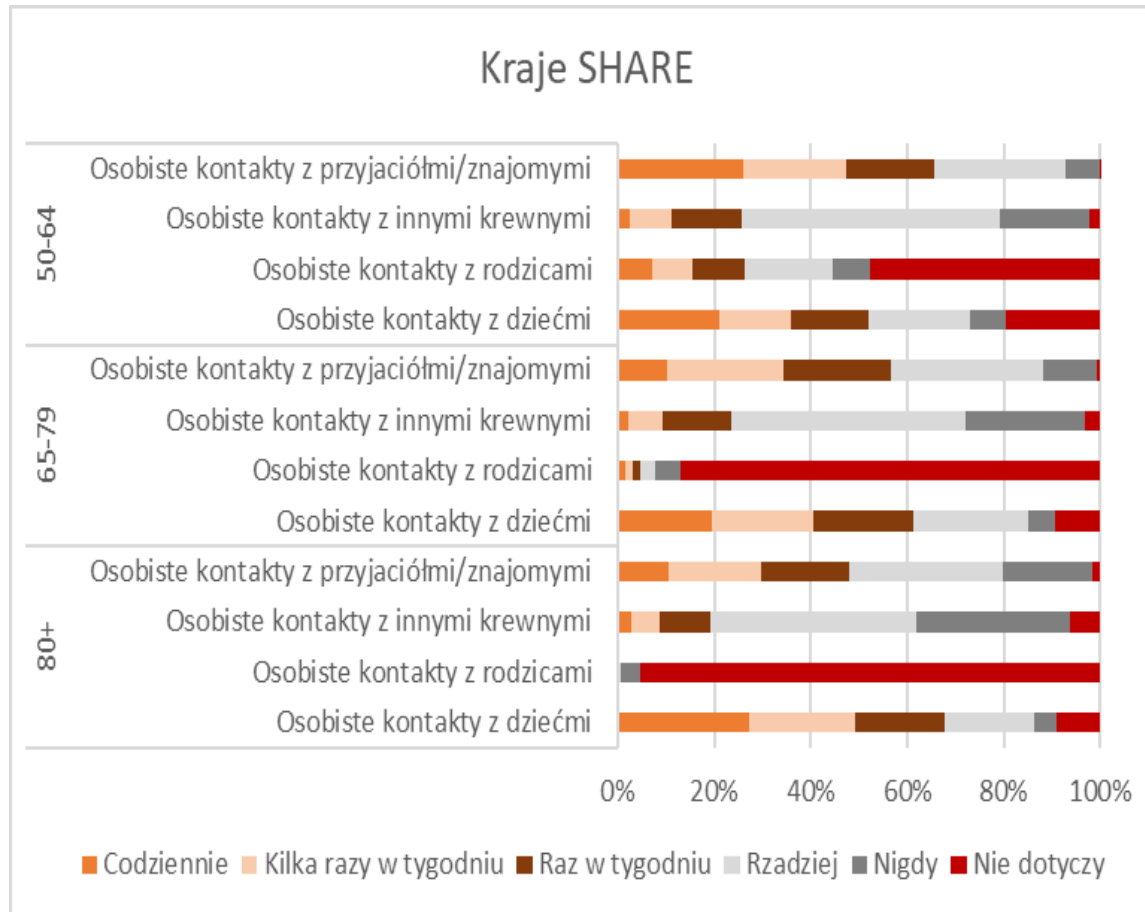
Kraje SHARE

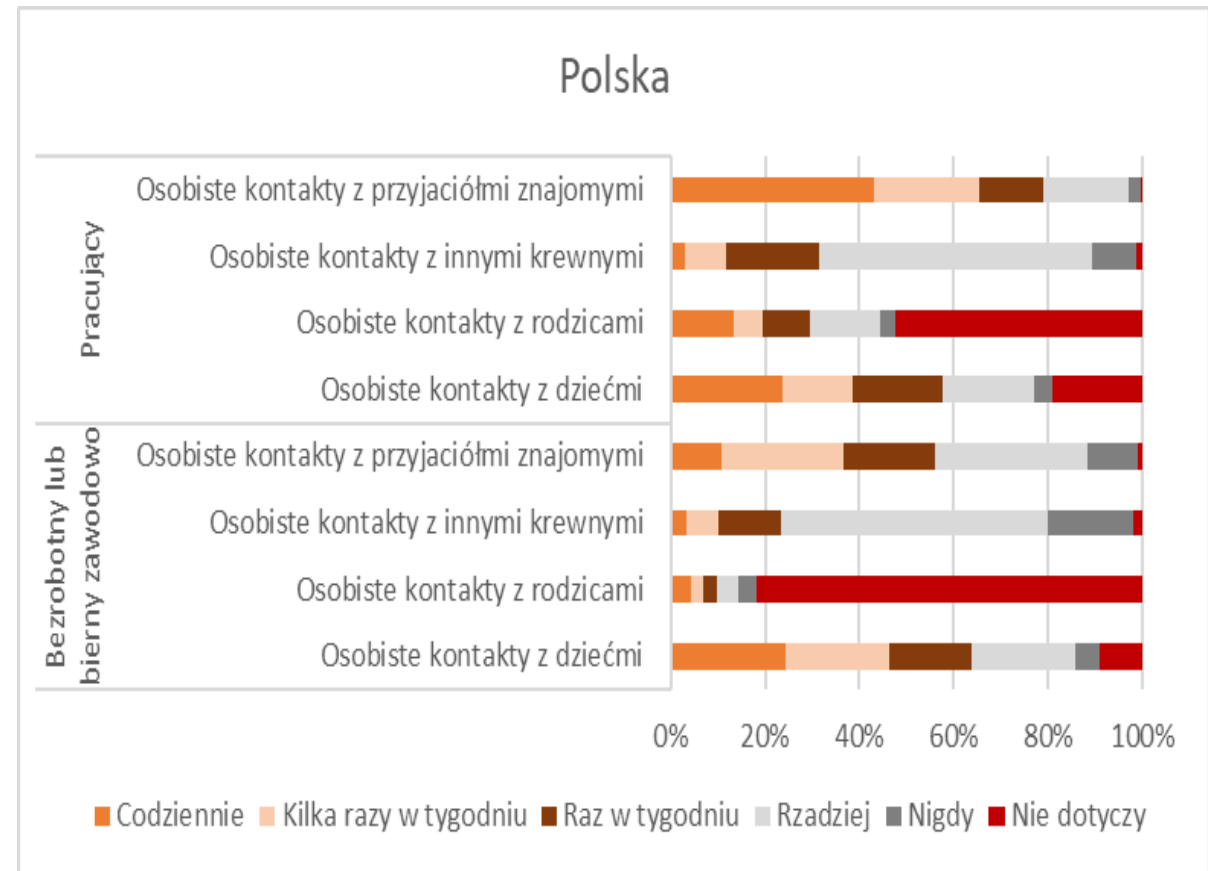
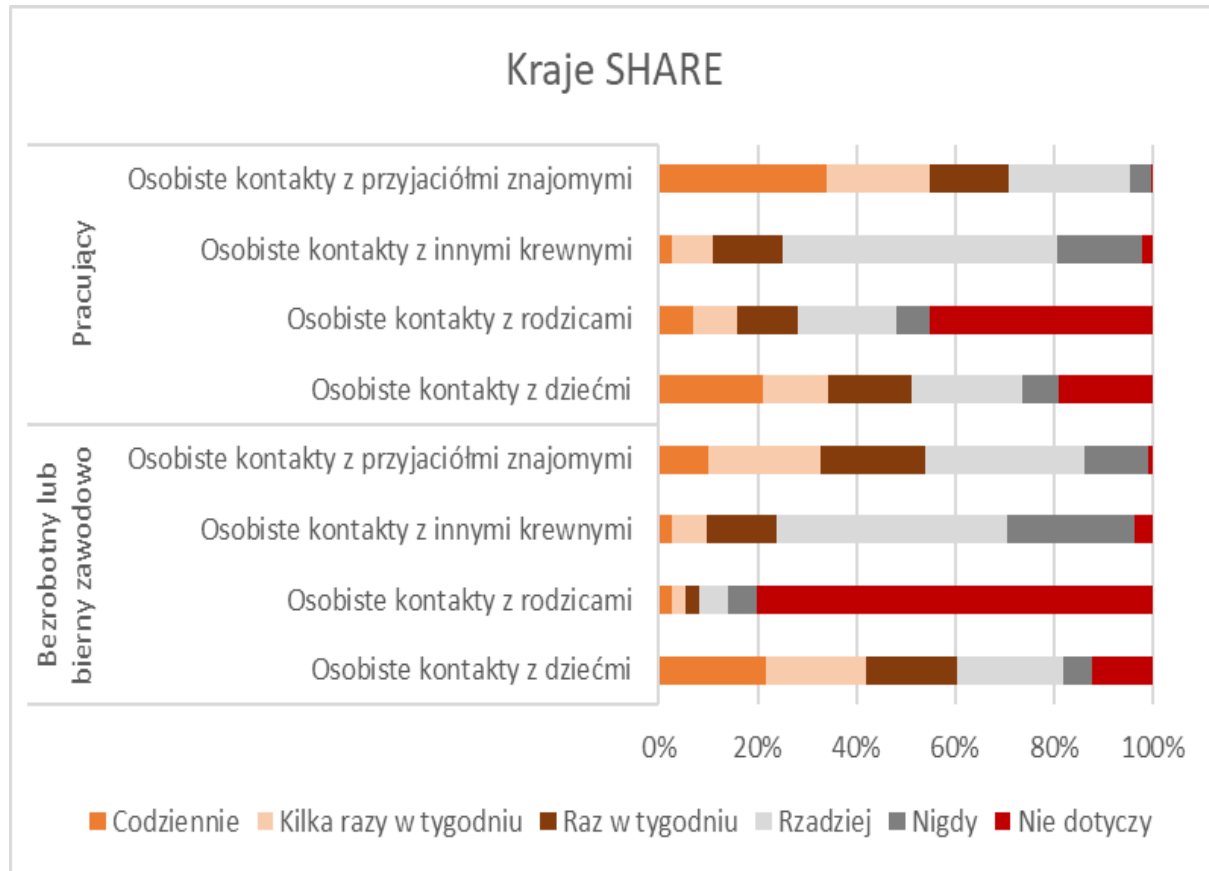
Polska

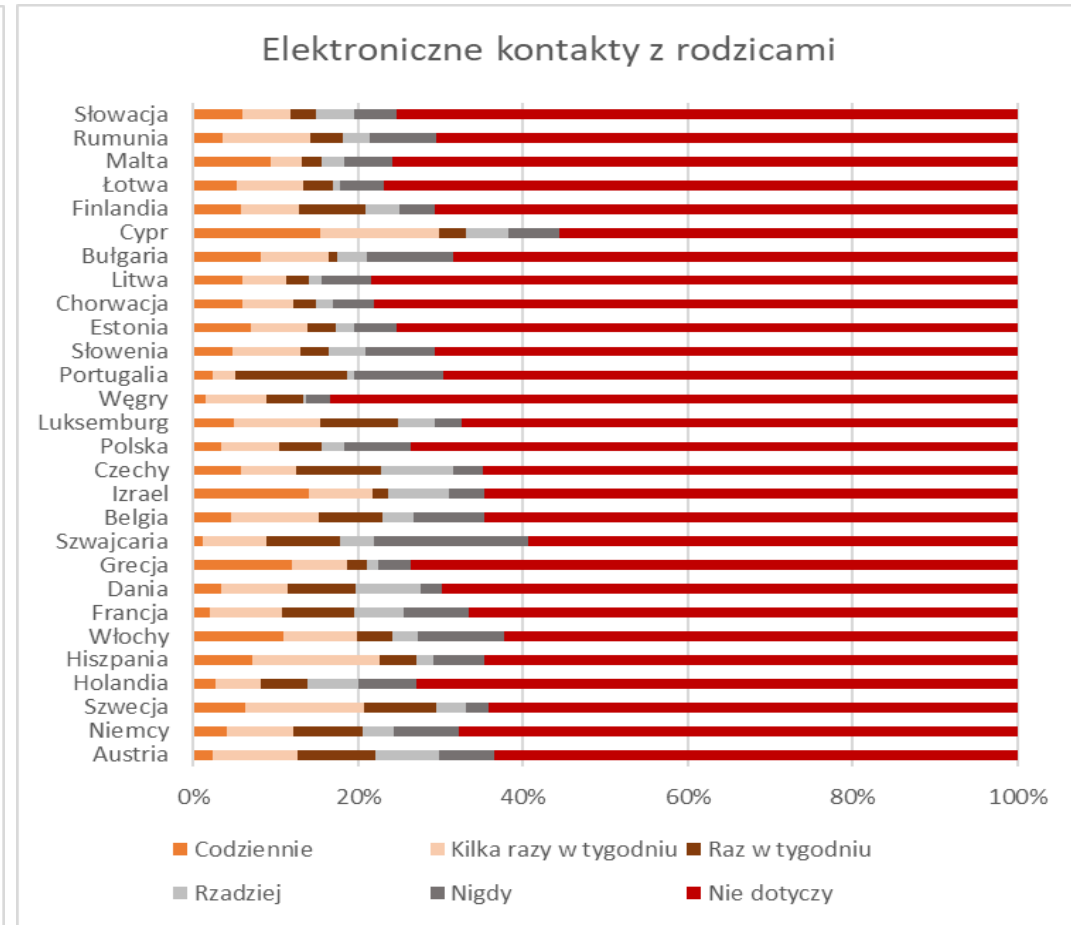
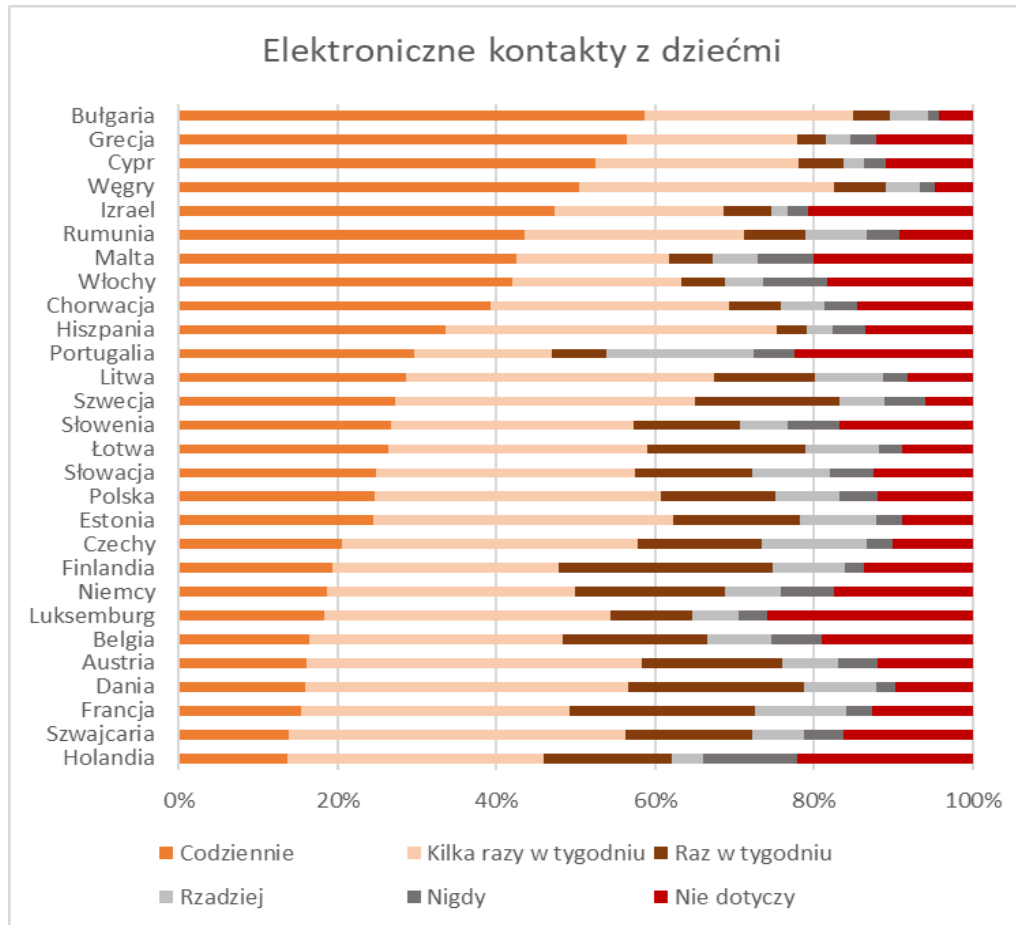
Częstotliwość osobistych kontaktów z innymi osobami wśród osób 50+ według grup wieku

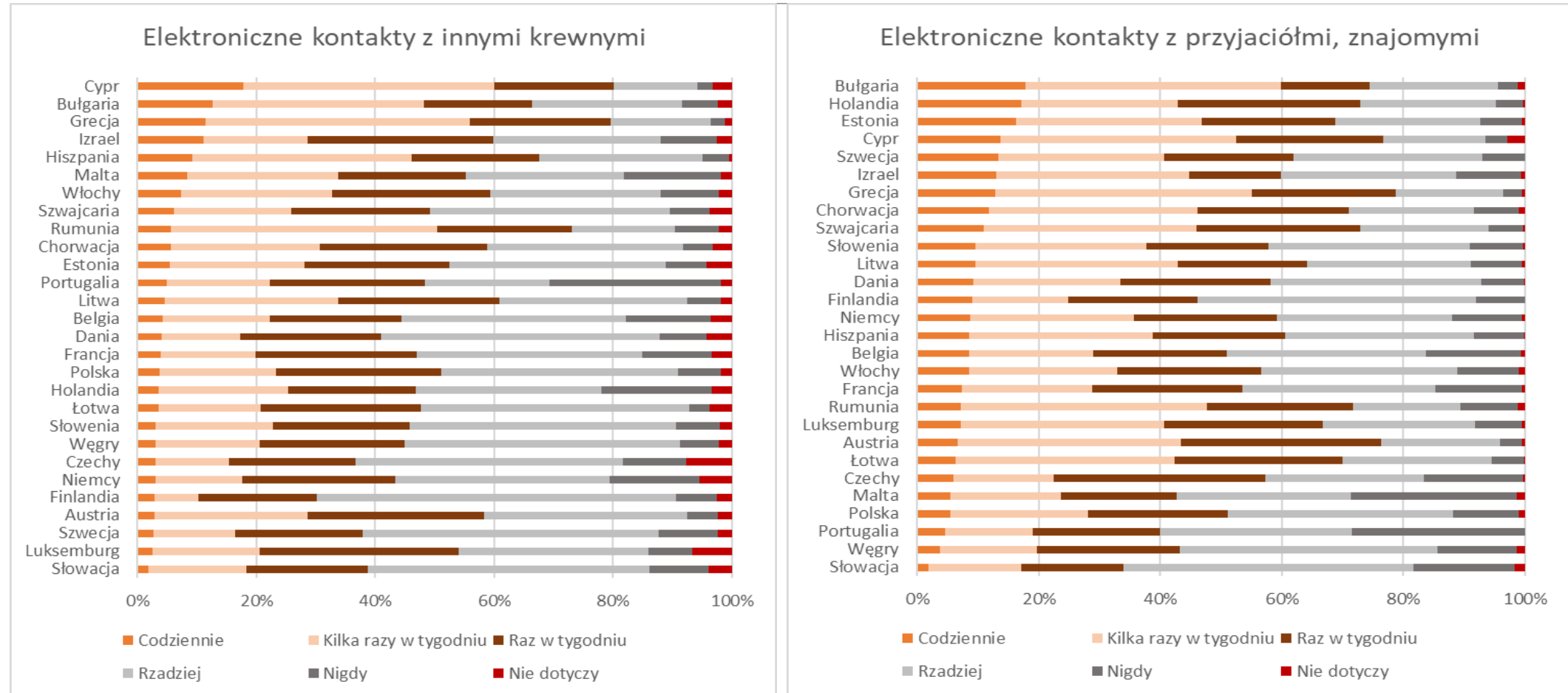
Częstotliwość osobistych kontaktów z innymi osobami wśród osób 50+ według statusu na rynku pracy

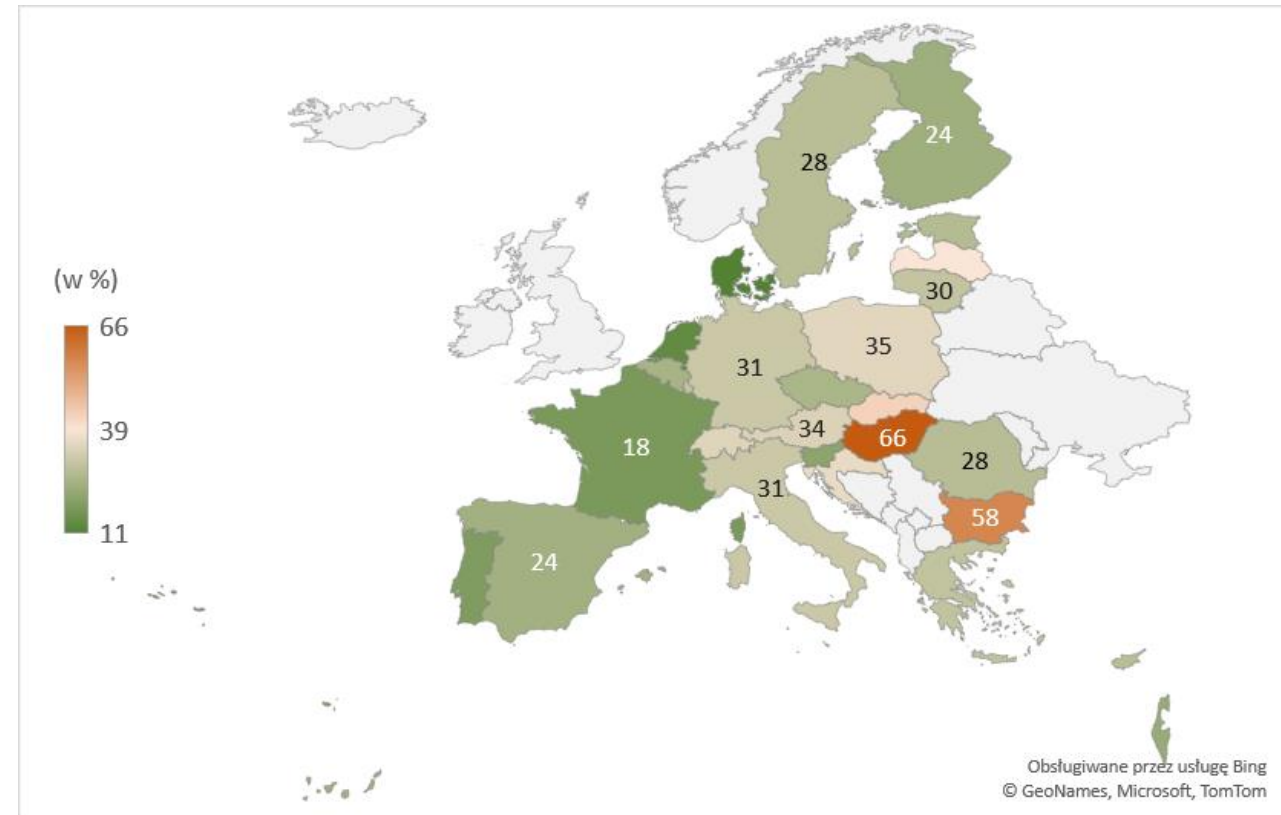
Częstotliwość elektronicznych kontaktów z innymi osobami wśród osób 50+ (z dziećmi i rodzicami)

Częstotliwość elektronicznych kontaktów z innymi osobami wśród osób 50+ (z innymi krewnymi / przyjaciółmi i znajomymi)

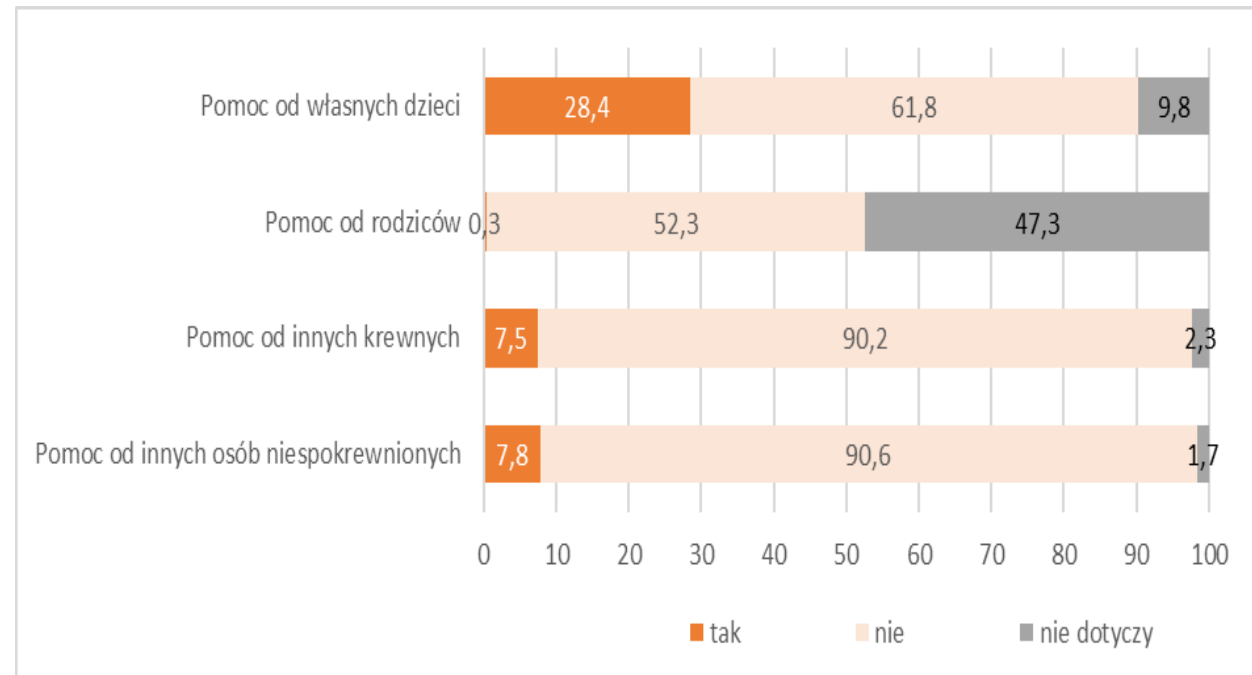

Udział osób, które zadeklarowały otrzymywanie pomocy w załatwianiu niezbędnych spraw od osób spoza gospodarstwa domowego od czasu wybuchu epidemii

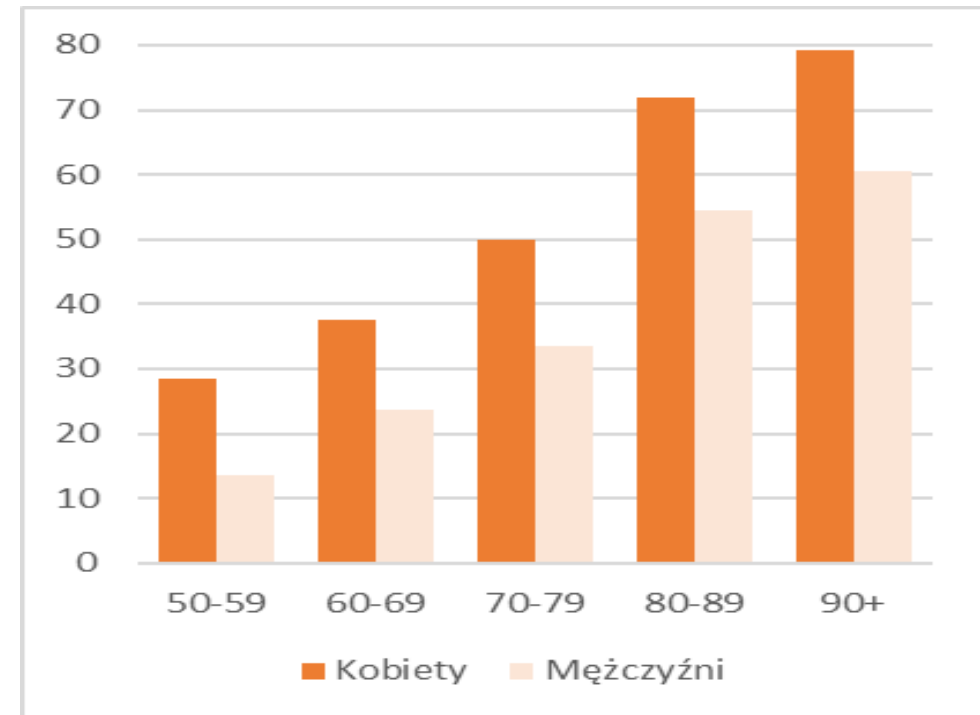

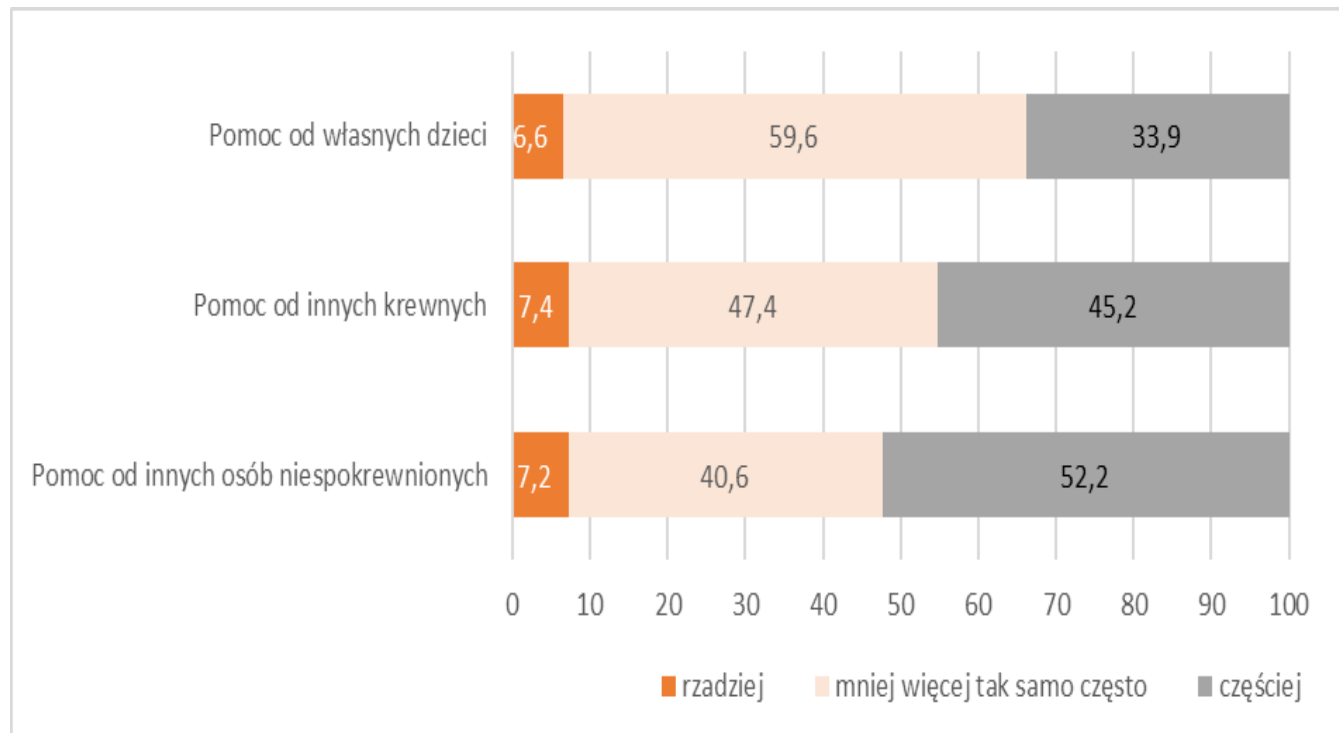
Otrzymywanie pomocy od osób spoza gospodarstwa domowego od czasu wybuchu pandemii w Polsce (w %)

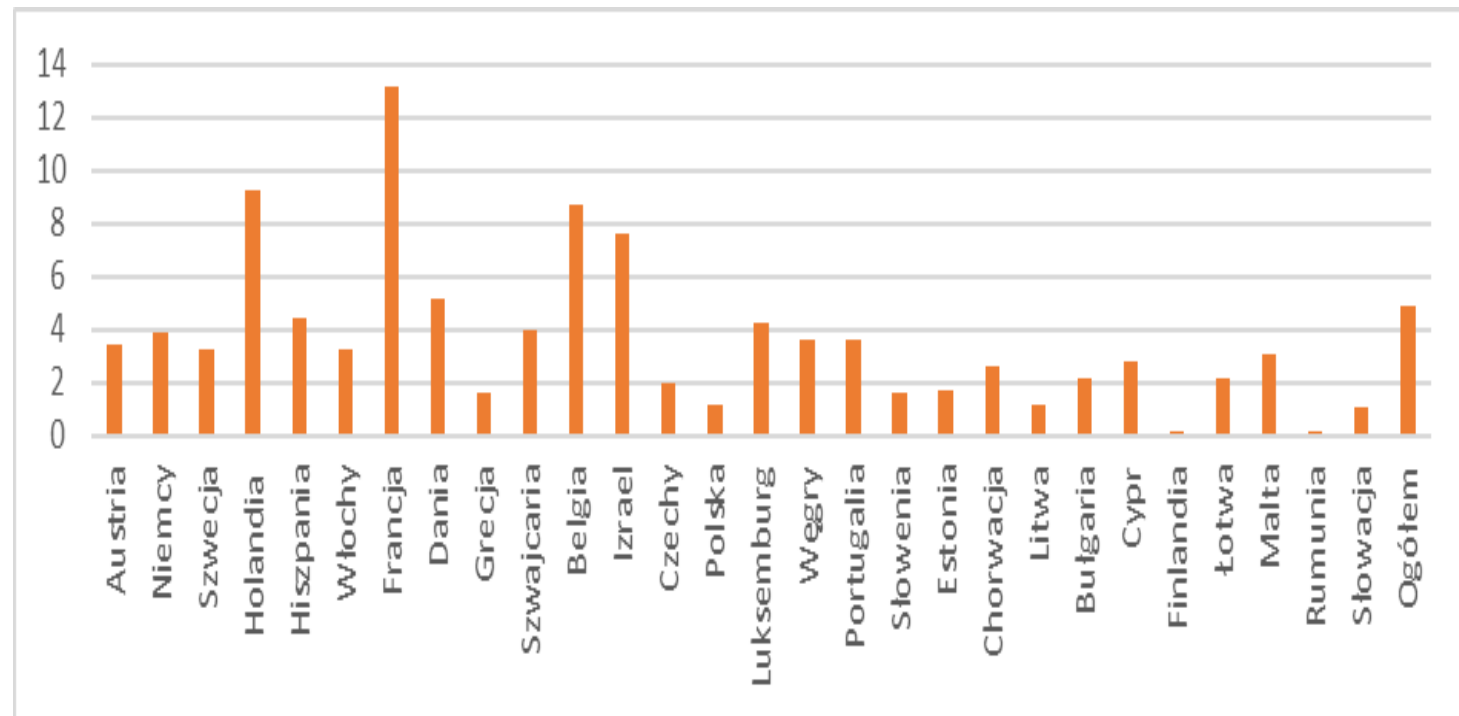
Udział osób otrzymujących pomoc spoza domu w załatwianiu niezbędnych spraw według grup wieku i płci w Polsce (w %)

Struktura respondentów według częstości otrzymywania pomocy od osób spoza gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich trzech miesięcy od czasu wybuchu pandemii w Polsce (w %)

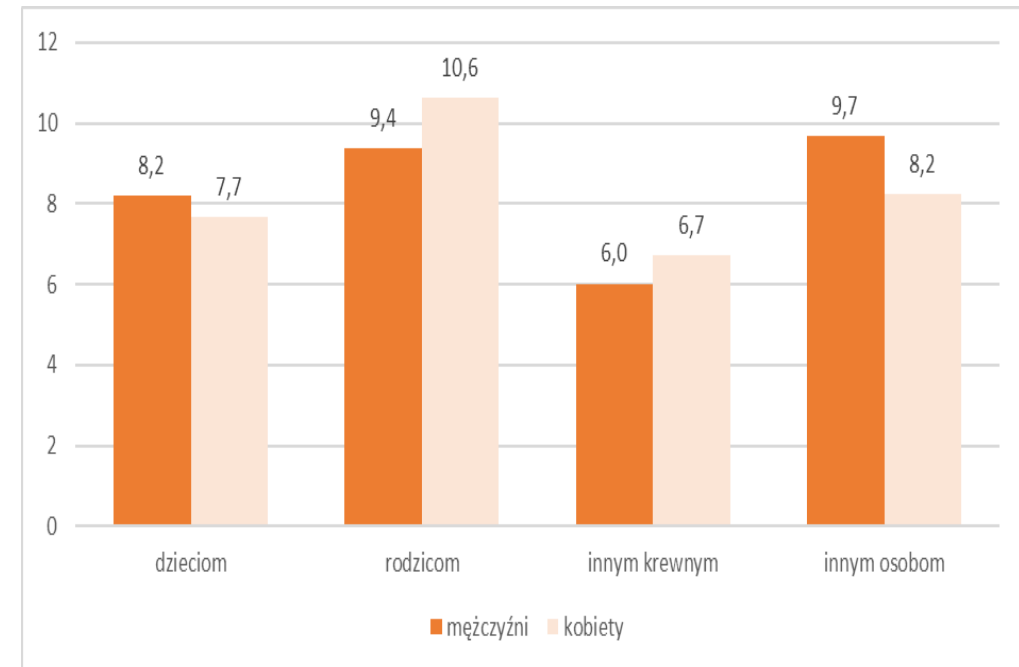
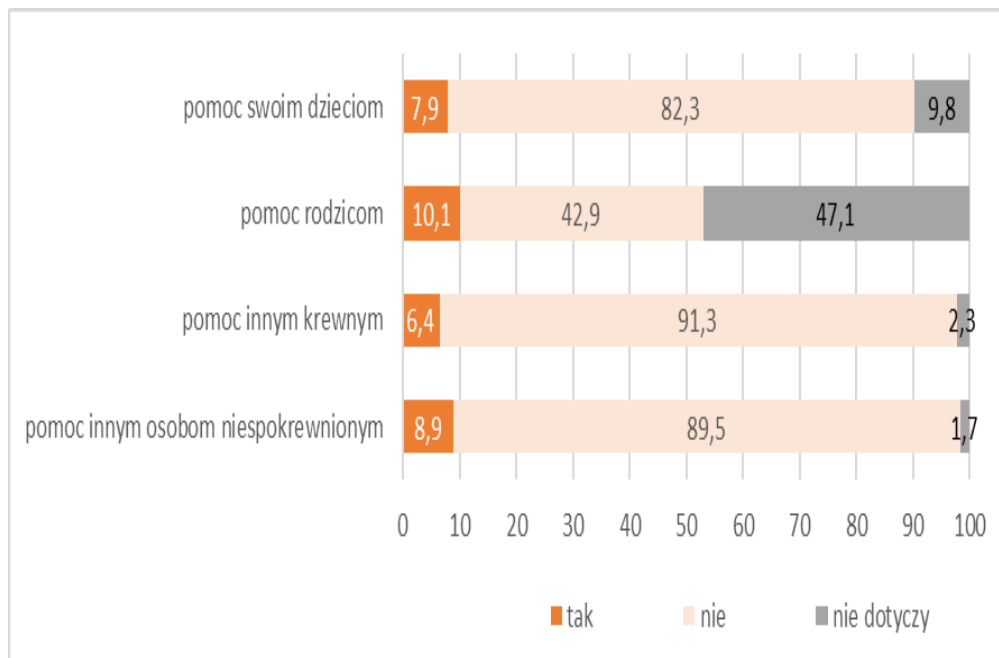

Udział osób w wieku 50 lat i więcej otrzymujących opiekę formalną (od profesjonalnego opiekuna) w analizowanych krajach (w %)

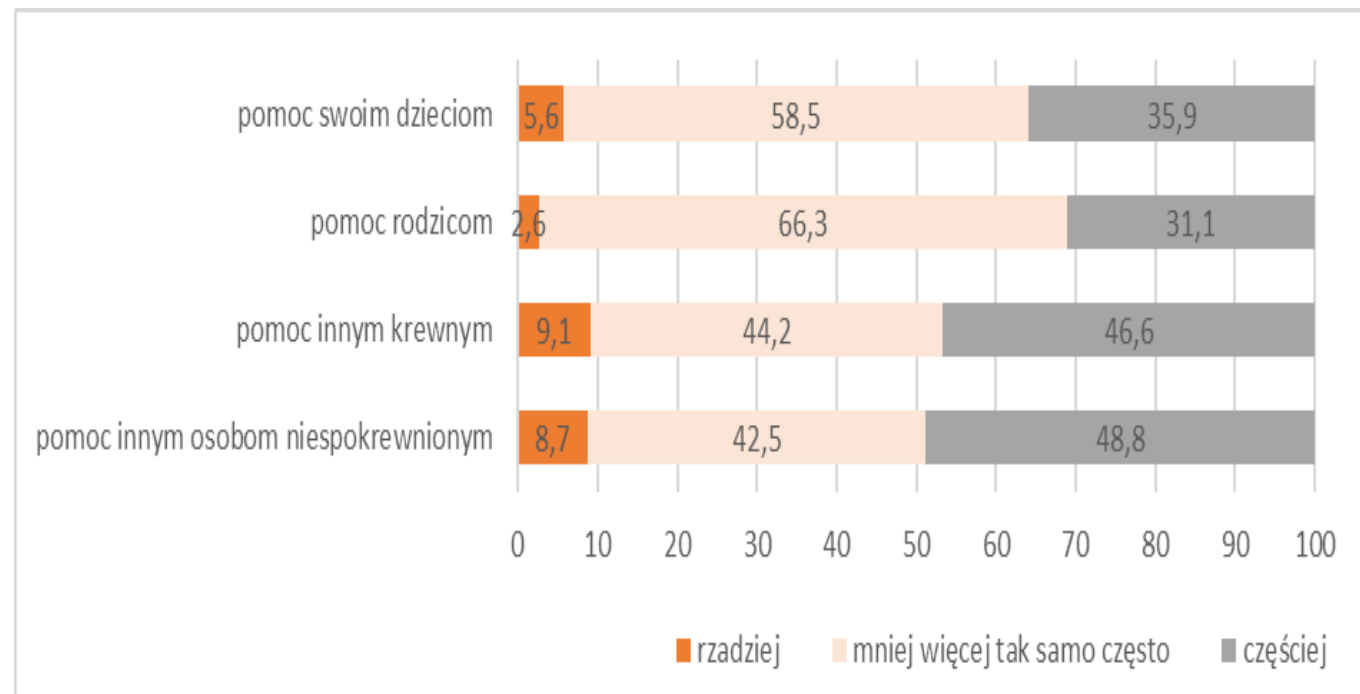

Źródło: badanie SHARE
Corona 2, publikacja 8.0.0.

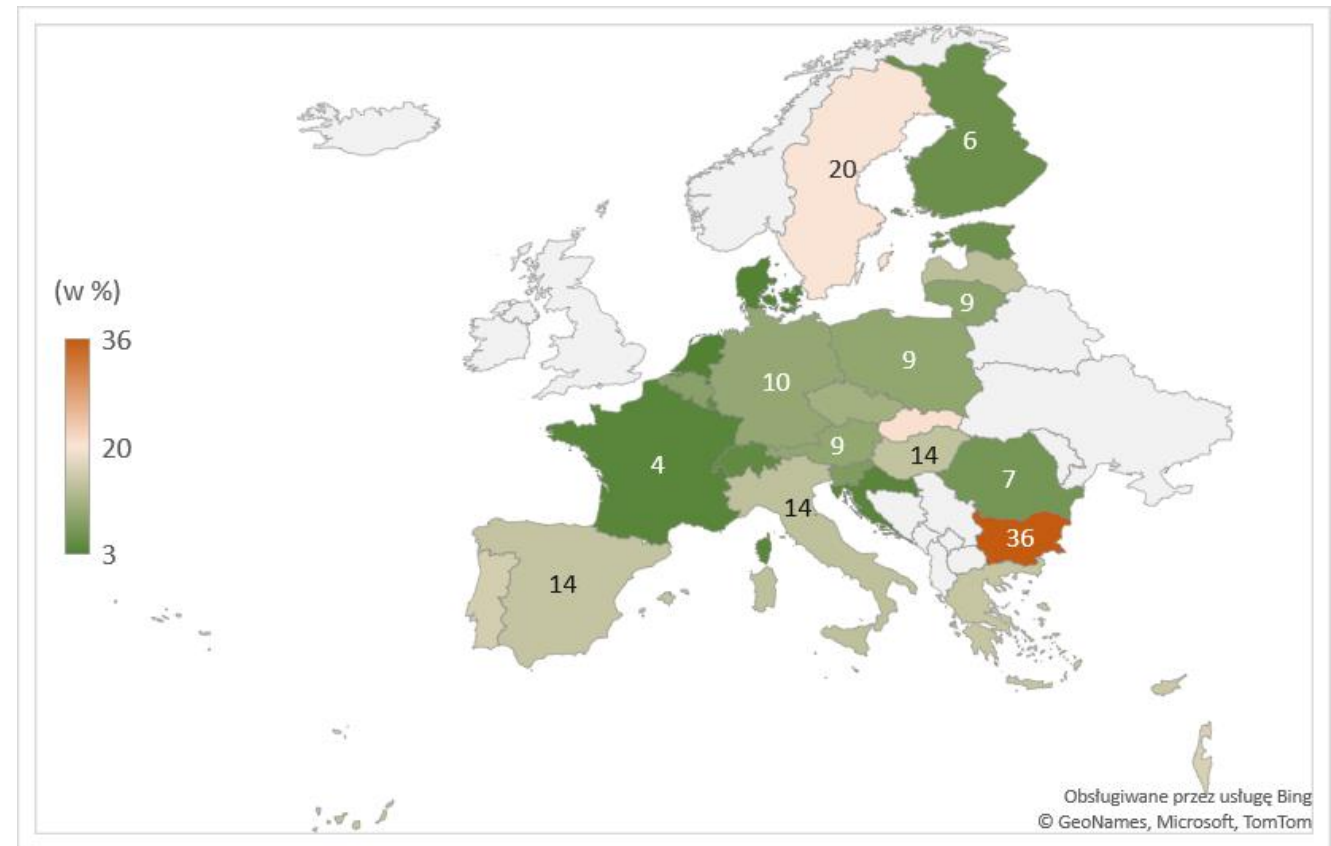
Udzielanie pomocy osobom spoza gospodarstwa domowego od czasu wybuchu pandemii w Polsce (w %)

Częstość udzielania pomocy w załatwianiu niezbędnych spraw osobom spoza domu w ciągu ostatnich trzech miesięcy w porównaniu do pierwszej fali pandemii (w %)

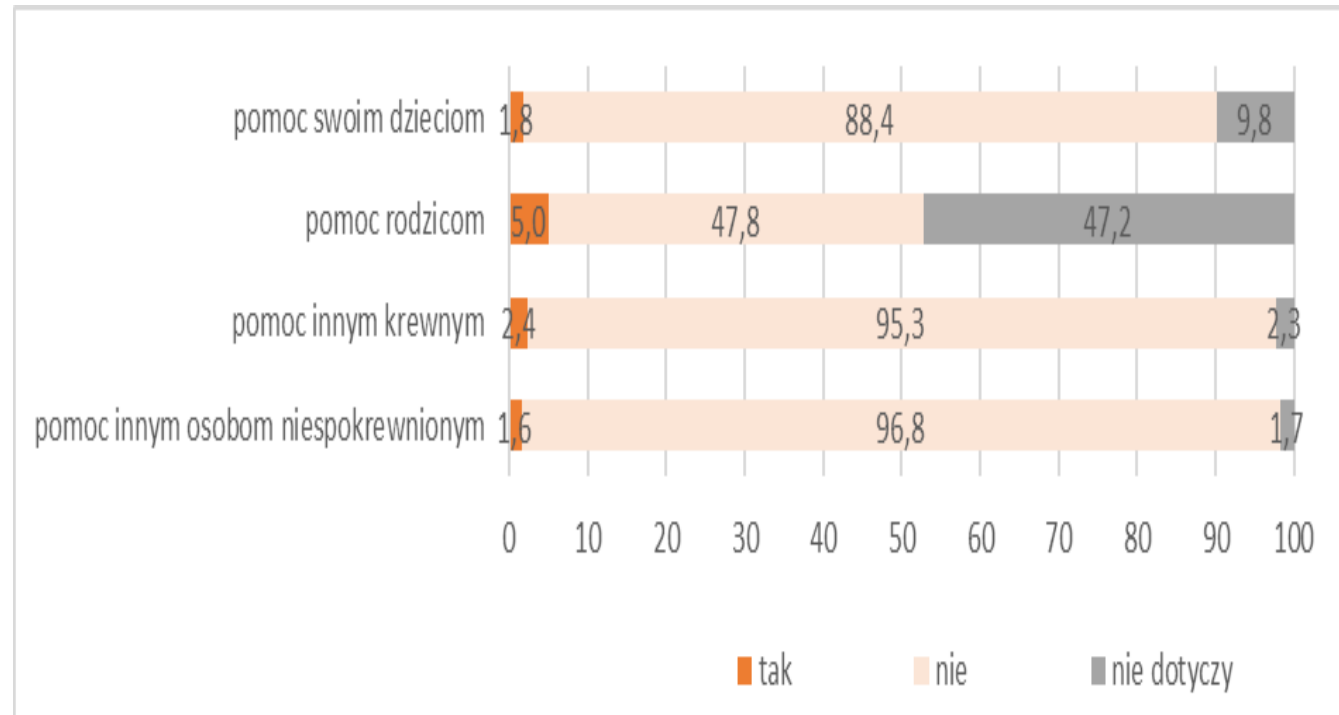

Udział osób udzielających
opieki osobistej osobom
spoza swojego gospodarstwa
domowego od czasu
wybuchu pandemii w
analizowanych krajach

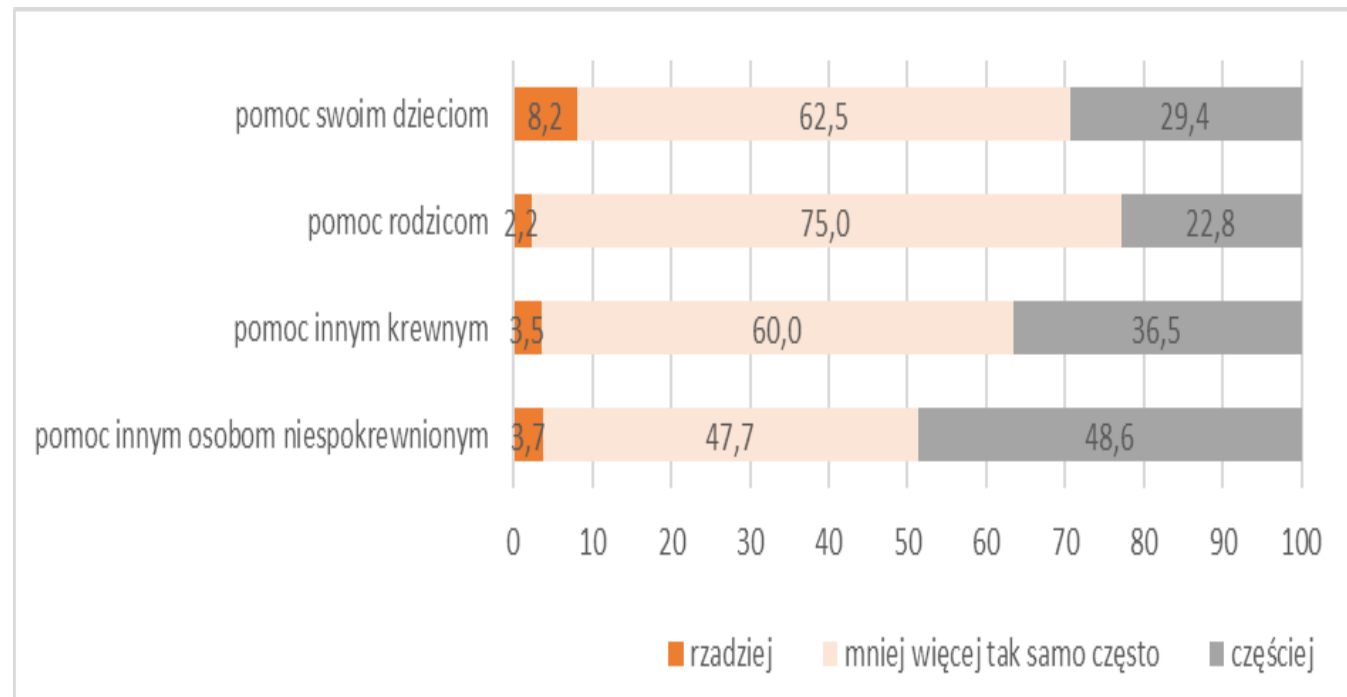

Udzielanie opieki osobistej osobom spoza gospodarstwa domowego od czasu wybuchu pandemii w Polsce (w %)

Częstość udzielania opieki osobistej osobom spoza domu w ciągu ostatnich trzech miesięcy w porównaniu do pierwszej fali pandemii w Polsce (w %)

Aktywność wolontariacka

- Zaangażowanie osób w wieku 50 lat i więcej w wolontariat w 2021 r. w porównaniu do 2020 r. wzrosło w zdecydowanej większości analizowanych krajów.
- 2020: jedynie w dwóch krajach (Holandii i Francji) odsetek respondentów świadczących pomoc jako wolontariusze przekroczył 10%.
- 2021: takich krajów było już 12, przy czym największą popularność wolontariatu zaobserwowano w Holandii (25%) oraz Bułgarii i Danii (po 19%).
- W Polsce ten rodzaj aktywności społecznej występował znacznie rzadziej (2,1% ankietowanych wobec 1,7% w pierwszej rundzie).

Podsumowanie

- Kontakty bezpośrednie z innymi osobami były częstsze niż w 2020 r.
  - ✓ Ale: **znaczne różnice między krajami oraz różnymi grupami społeczno-demograficznymi.**
- Zaangażowanie w pomoc osobom spoza gospodarstwa domowego wzrosło w ciągu roku (2021 vs. 2020)
- W Polsce 19,8% osób w wieku 50+ świadczyło pomoc w załatwianiu codziennych spraw różnym osobom,
- Zaś 9,4% świadczyło opiekę osobistą nad innymi (głównie starszymi rodzicami).
- Najrzadziej Polacy angażowali się w wolontariat, rzadziej niż w innych analizowanych krajach.

Aktywne starzenie się w pandemii COVID-19

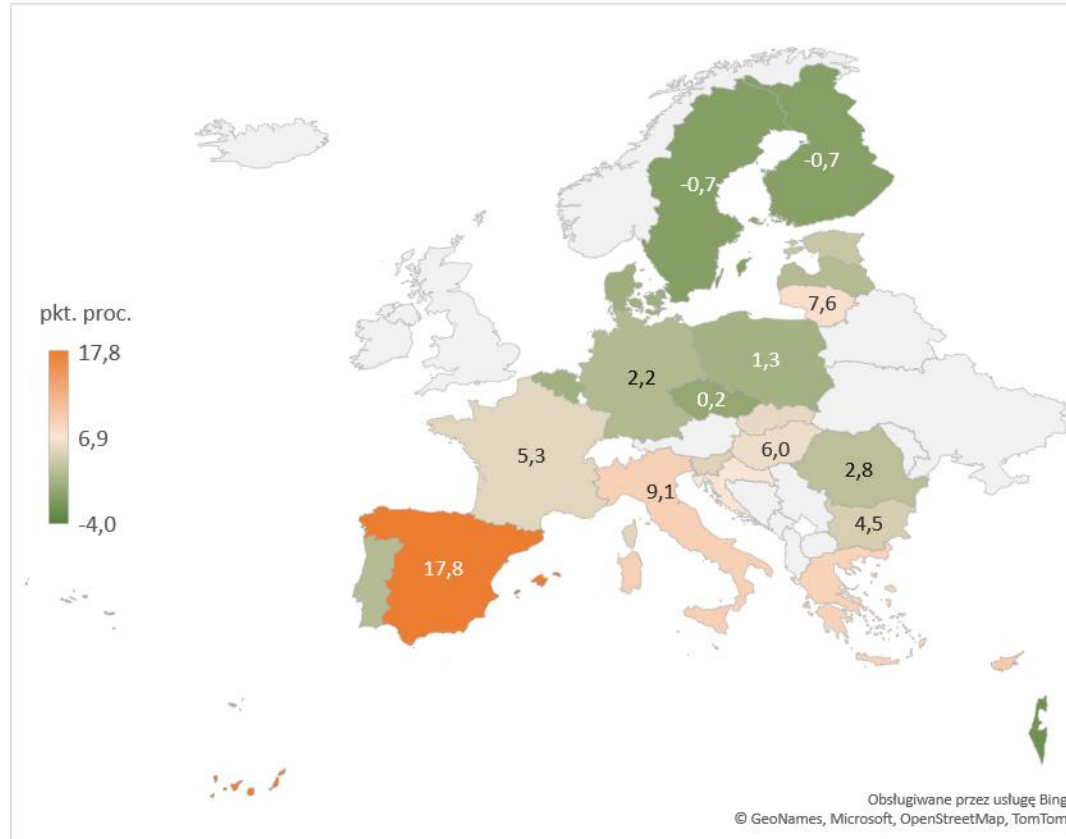
JOLANTA PEREK-BIAŁAS, ANNA RUZIK-SIERDZIŃSKA,
KATARZYNA SACZUK

Cel i główne pytanie analiz

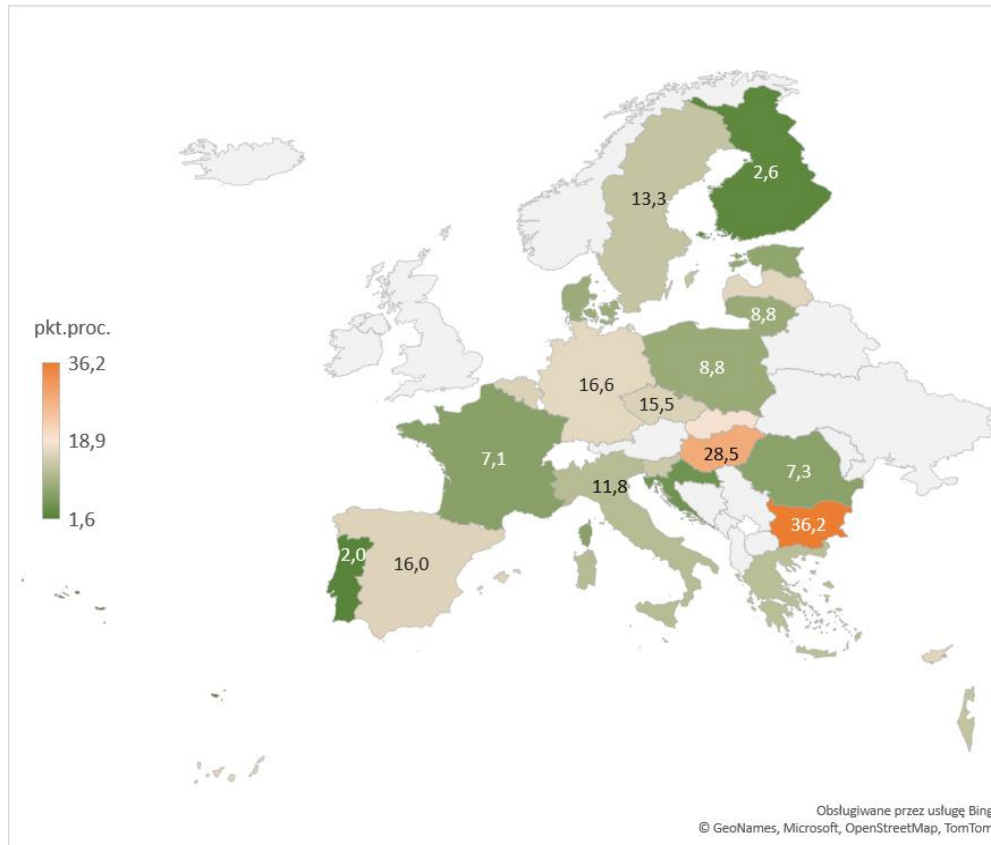

- Czy w czasie pandemii wybrane aspekty powiązane z koncepcją **aktywnego starzenia** uległy zmianie?
- W jakim zakresie oraz jak na tym tle wypada Polska?

Zmiany wybranych aspektów aktywnego starzenia w Polsce porównano z innymi krajami Europy, biorącymi udział w badaniu SHARE w latach 2020 i 2021.

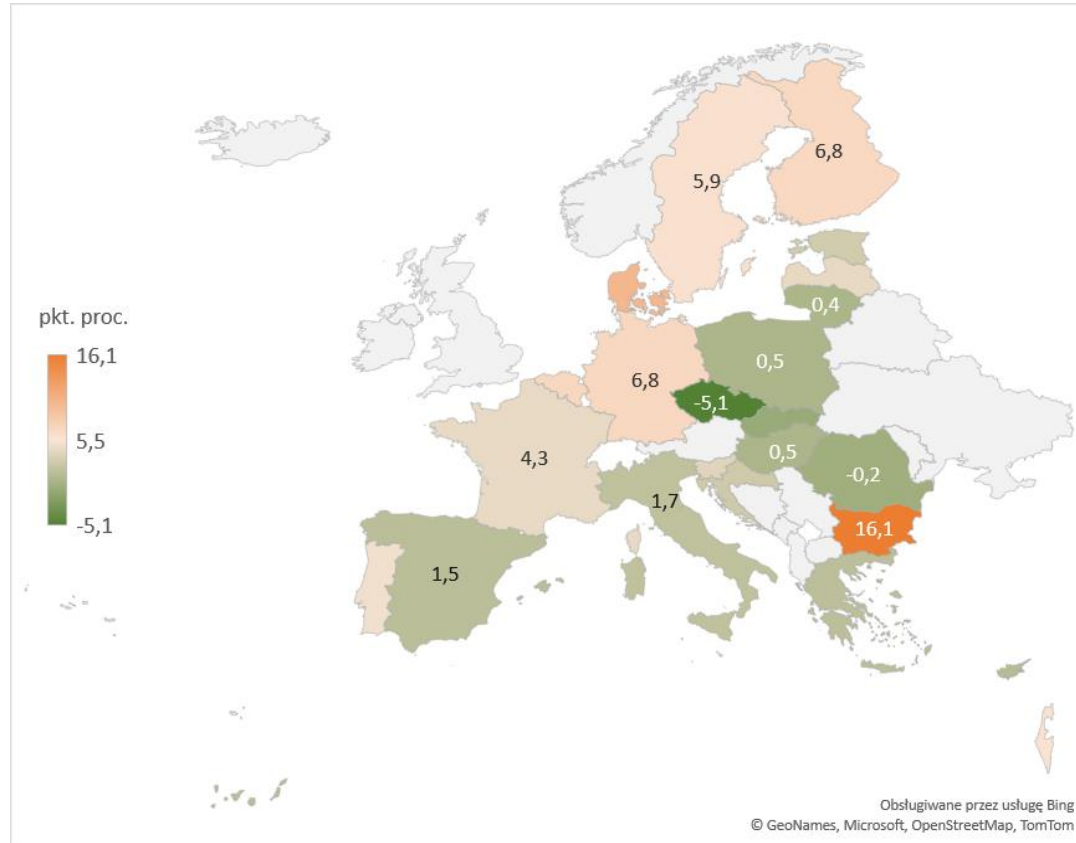

Zmiana współczynnika aktywności zawodowej osób 50+ pomiędzy badaniem SHARE Corona 2 a wybuchem pandemii COVID-19 (pkt. proc.)

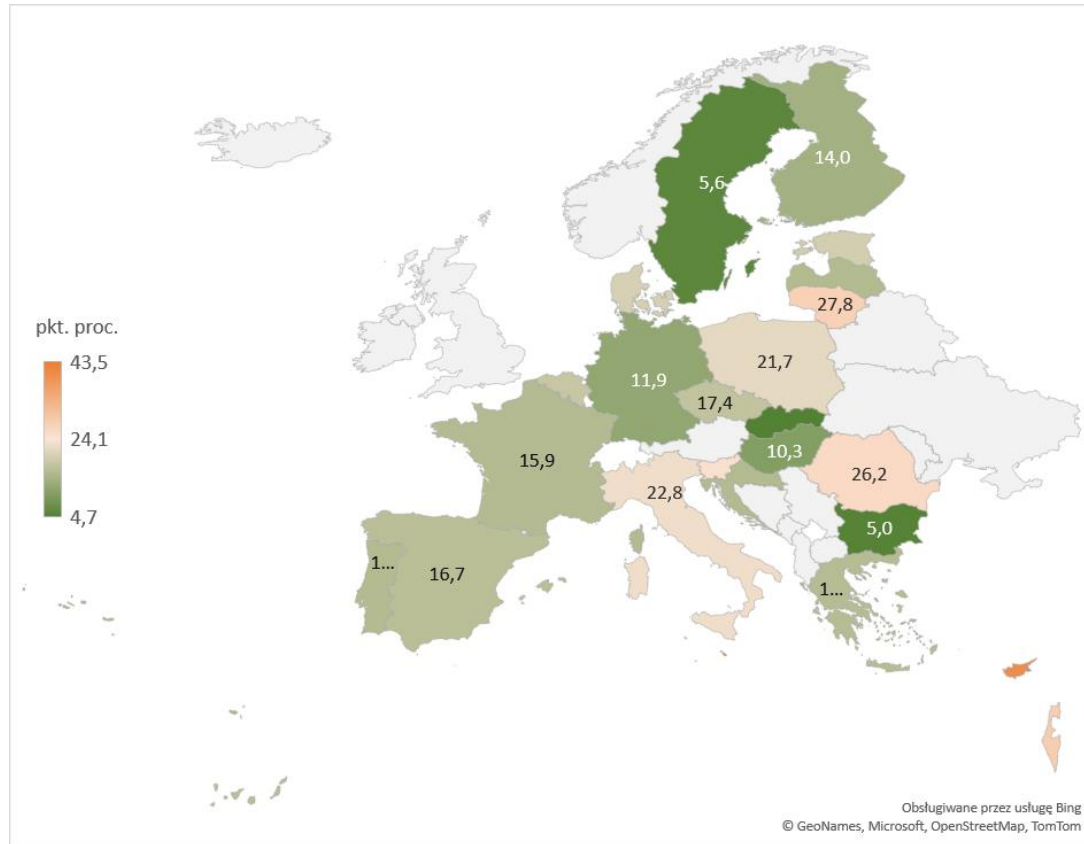

Zmiana odsetka osób 50+ deklarujących pomoc innym pomiędzy badaniem SHARE Corona 1 i 2 (pct. proc.)

Zmiana odsetka osób 50+ deklaruujących zaangażowanie w wolontariat między badaniem SHARE Corona 1 i 2 (pct. proc.)

Zmiana odsetka osób 50+ deklarujących kontakty z innymi przynajmniej raz w tygodniu między badaniami SHARE Corona 1 i 2 (pct. proc.)

Podsumowanie

- W publikacji Perek-Białas, Zwierzchowski, 2022 dot. analizy aktywnego starzenia się na podstawie badania SHARE Corona 1 (w pierwszym roku pandemii) wskazywano, że **analiza aktywnego starzenia się jest wyzwaniem** w tak trudnym okresie (m.in. ograniczenia wynikające z restrykcji dot. wybranych aktywności np. na rynku pracy).
- Pozytywne jest to, że nawet jeśli pierwszy rok pandemii (2020) zaburzył analizę trendów tych aktywności i trudno jednoznacznie było wykazać, jak są realizowane idee aktywnego starzenia, to już w kolejnym okresie można zauważyć na wybranych wskaźnikach wchodzących w skład ogólnego wskaźnika aktywnego starzenia **pozytywne zmiany** we wszystkich krajach.

Sytuacja osób w wieku 50+ w Polsce i w Europie w trakcie drugiej fali pandemii COVID-19

Dyskusja

MODERATOR: AGNIESZKA CHŁOŃ-DOMIŃCZAK

Pokolenie 50+ w Polsce i w Europie: aktywność, stan zdrowia, warunki pracy, relacje międzypokoleniowe i wykluczenie

Warszawa 20 czerwca 2023 r.

Konferencja realizowana w ramach projektu pn. „Wsparcie realizacji badań panelowych osób w wieku 50 lat i więcej w międzynarodowym projekcie Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE)”. Projekt jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.